

LETNO POROČILO
ZBORNICE KMETIJSKIH
IN ŽIVILSKIH
PODJETIJ
ZA LETO 2022

2023

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

Kazalo

Uvodni besedi	4
Strokovna služba GZS-ZKŽP	6
Upravni odbor 2019-2023	8
Vizija in poslanstvo	10
Leto 2022 v številkah	11
Reprezentativnost	12
Naši dosežki	13
Člani GZS-ZKŽP	14
Organigram	16
Delo sekcij, združenj in odborov	18
Dogodki	34
Aktivnosti	44
Nacionalni projekti	50
Evropski projekti	53
Strateško komuniciranje	59
E-novice	60

Uvodni besedi

dr. Tatjana Zagorc

direktorica Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij pri GZS

Le skupaj lahko
ustvarjamo odličnost

in močno verigo preskrbe
s hrano. Uspeh bo sledil
pogumnim.

Spoštovani člani,

GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij je največja reprezentativna zbornica slovenske agroživilske panoge, ki trenutno zastopa 266 kmetijskih in živilskih podjetij ter podjetij, ki so povezana z agroživilstvom.

Naše poslanstvo je graditi stabilen sistem proizvodnje hrane, ki bo družbeno, gospodarsko in okoljsko vzdržen, pravičen in trajnosten, naša vizija pa, da bomo kot zbornica do leta 2030 ključna referenčna točka za razvoj in krepitev agroživilskega sistema v Sloveniji.

Delovanje zbornice je organizirano v trinajstih združenjih in šestih odborih. Stališča celotne panoge in posameznih sektorjev zastopamo tako na nacionalni kot evropski ravni. Včlanjeni smo v dvanajst sektorskih in eno krovno evropsko združenje živilske industrije.

Informacije, ki jih dobimo iz Bruslja, so izrednega pomena, saj se večina naših politik ustvarja na evropski ravni. Evropska komisija je trdno odločena, da je potreben prehod v zeleno in krožno gospodarstvo. Leto 2022 je poleg epidemije covid-19, ki je še vedno povzročala nevšečnosti na trgu, predvsem v dobavi surovin in materialov, zaznamoval še ekstremni dvig cen energentov in razmah ukrajinsko-ruske krize. Vse to je prispevalo k dvigu cen in inflaciji.

Lani smo uspeli z nekaj pomembnimi dosežki. Sprejet je bil Strateški načrt SKP za obdobje 2023 – 2027 in Program evropske kohezijske politike, izvedla pa se je glavnina razpisov iz Načrta za okrepanje in odpornost. Uspešno smo zaključili program Kompetenčni center za hrano KOC Hrana 2, strnili aktivnosti v okviru Strateško razvojno inovacijskega partnerstva SRIP Hrana, ki smo jih predstavili v posebej izdani publikaciji ob 5 letnici delovanja SRIP Hrana.

Premaknili smo kolesje za vzpostavitev kavcijskega sistema za ločeno zbiranje embalaže pijač, kjer je v zaključni fazi mednarodna študija za vzpostavitev kavcijskega sistema za ločeno zbiranje embalaže pijač.

V letu 2022 smo ustanovili Združenje proizvajalcev žganih pijač, Združenje pridelovalcev v sodobnih rastlinjakih, Nacionalno stičišče za senzorične raziskave živil, podpisali memorandum za polnozrnat izdelke in začeli razvijati projekt »Naj živilsko podjetje« skupaj s časnikom Finance, ki bo prispeval k večji promociji slovenskega agroživilstva.

Razvili smo aplikacijo za Senzorično ocenjevanje s področja pekarstva, slaščičarstva in testeninarstva, organizirali drugo senzorično ocenjevanje piva in promocijo mednarodnega dneva piva ter uspešno izvedli mednarodni kongres pekov AIBI na Bledu. Prvič smo organizirali regijska srečanja kmetijskih in živilskih podjetij skupaj z regijskimi gospodarskimi zbornicami.

Sodelovali smo pri prenovi poklicnih standardov in programov. Za potrebe agroživilskih podjetij smo izvedli številne intervizijske skupine za kadrovice in razvojnike.

Odlično delujemo tudi v 17 nacionalnih in evropskih projektih s področja inovacij, konkurenčnosti, sodelovanja, tehnologije, okolja in prehrane.

Poleg naštetega smo organizirali številne strokovne, promocijske in medijske aktivnosti ter dokazali, da se v težkih časih, v katerih smo, znamo povezovati in sodelovati.

mag. Janez Rebec

predsednik upravnega odbora
Zbornice kmetijskih in živilskih
podjetij pri GZS

“ Verjamem, da bomo vse izzive znali izkoristiti kot priložnost, da bomo rastle in se razvijali, postali še konkurenčnejši in močan člen v verigi preskrbe s hrano, ki bo zagotavljala kakovostno oskrbo prebivalcev Slovenije tudi v prihodnje.

Spoštovani člani,

številni globalni izzivi sektor agroživilstva krepijo v njegovi odporosti in sposobnosti, da zmore preskrbeti trg z varno in cenovno dostopno hrano. Povišanja cen surovin, energentov, embalaže, transporta in stroškov dela so povzročila dvig cene končnih proizvodov živil tako doma kot v tujini, čeprav si kot proizvajalci tega nismo želeli. Vemo namreč, da potrošniki dvige cen močno občutijo, zato je nujno z ustreznimi ukrepi pomagati najranjlivejšim in socialno ogroženim skupinam prebivalstva. A država je kot rešitev uvedla primerjalnik cen, ki bistveno ni prispeval k omejevanju druginje, je pa močno vplival na delovanje trga.

To je vplivalo tudi na naše poslovanje, čeprav so podatki o poslovanju kmetijskih in živilskih podjetij v letu 2021 dobri, vsaj za večji del dejavnosti. Leta 2021 je letno poročilo oddalo 275 kmetijskih podjetij s 1.917 zaposlenimi 228,6 milijoni € čistih prihodkov od prodaje. Med živilskimi podjetji jih je letno poročilo oddalo 789, skupaj so zaposlovala 14.974 ljudi in ustvarila 2,4 milijardi € čistih prihodkov od prodaje. Njihov skupni dobiček je znašal 128 milijonov € in je v primerjavi z letom 2020 višji za dobrih 13 odstotkov. Podjetja so v letu 2021 glede na leto 2020 čiste prihodke od prodaje povečala za slabih 10 %, višja pa je tudi dodana vrednost, pri kmetijskih podjetjih za 13 % in pri živilskih podjetjih za 7 % glede na leto 2020.

Vpliv visokih cen, inflacije in nestabilnosti na trgih bo zagotovo večji v tem in prihodnjih letih. Vlada je prisluhnila nekaterim pobudam gospodarstva in sprejela zakonodajo na področju pomoči gospodarstvu zaradi posledic energetske krize, ki naj bi zagotavljala konkurenčnost slovenskega gospodarstva. A ukrepi in pomoč prihajajo prepočasi. Učinkovita in hitra pomoč ter stabilnejše poslovno okolje je nujno tudi za podjetja.

Zelo pereča je problematika delovne sile. Na eni strani imamo pomankanje ustrezno usposobljenega kadra, na drugi strani pa vsakoletni dvig minimalne plače, ki onemogoča postavitev trdnega plačnega modela. Vse to znižuje konkurenčnost industrije glede na konkurenco v tujini. Nujno je omogočiti lažji dostop do tuje delovne sile po sprejemljivih pogojih in se lotiti spremembe zakonodaje na področju politike plač in oblikovanja minimalne plače.

Naše delo močno zaznamuje zelo okoljsko in trajnostno naravnana evropska zakonodaja, ki izhaja iz Evropskega zelenega dogovora. Gre za zahteve glede varovanja okolja, zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, zmanjševanja uporabe fitofarmaceutskih sredstev, nova uredba o embalaži. Ob vseh spremembah proizvodnih sistemov, ki se usmerjajo v trajnost, je v teh težavnih trenutkih podjetjem težko razmišljati o raziskavah, investicijah in tehnološkemu razvoju, ki bodo zagotavljali konkurenčnost na dolgi rok. Zato je sprejetje Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023 – 2027 in Programa evropske kohezijske politike za Slovenijo izjemnega pomena za zagotovitev potrebnih finančnih virov za intervencije kmetijskim in živilskim podjetjem zlasti na področju digitalizacije, tehnološkega razvoja in razvoja kadrov.

Želimo si, da bi zakonodaja sledila potrebam kmetijskih in živilskih podjetij, jih obravnavala enakopravno, poenostavila postopke pridobivanja različnih dovoljenj in spodbudila učinkovitost delovanja posameznih inštitucij. Na področju proizvodnje živil bo večina našega dela potekala na področju embalaže, kakovosti in označevanja živil, digitalne transformacije in kadrov. Sektor pijač si bo prizadeval za trajnostno upravljanje z vodo, aktivnosti pa bodo tekale tudi na področju alkoholne politike, sodelovanja in zakonodaje. V vseh sektorjih bomo stremeli k optimizaciji oskrbnih verig in krepitvi odnosov med deležniki.

Strokovna služba GZS-ZKŽP

Maj 2023

dr. Tatjana Zagorc,
direktorica

mag. Jana Ramuš,
strokovna direktorica

- Odbor za varnost živil
- varnost, kakovost in označevanje živil
- javno naročanje
- završki in odpadna hrana
- kultura zagotavljanja varnosti živil
- konditorstvo

Nina Barbara Križnik,
strokovna direktorica

- Združenje kmetijskih podjetij
- Združenje proizvajalcev krmil
- Združenje za mlinarstvo
- Sekcija proizvajalcev bioplina
- biogospodarstvo

Tamara Srdarev Smole,
samostojna svetovalka

- Združenje za prehranska dopolnila
- Odbor za zakonodajo in označevanje živil

dr. Vesna Miličić,
samostojna svetovalka

- Združenje za sadjarstvo
- Združenje pridelovalcev v sodobnih rastlinjaki

dr. Urška Pivk Kupirovič,
samostojna svetovalka

- varnost živil

Tjaša Bedenk,
svetovalka

- analiza panoge
- kmetijstvo

Barbara Lončarek,
svetovalka

- javna naročila
- potvorbe živil

dr. Petra Medved Djurašinović,
strokovna direktorica

- Združenje industrije pijač
- Združenje za žgane pijače
- Nacionalno partnerstvo za polnozrnatne izdelke
- Nacionalno stičišče za senzorične raziskave živil
- Zaveza odgovornosti
- senzorična ocenjevanja
- Ecotrophelia Slovenija

mag. Anita Jakuš,
vodja področja

- strateško komuniciranje
- promocija
- energetika
- korporativno upravljanje

Barbara Podržaj,
svetovalka

- glavna pisarna

Dea Zavavlav,
samostojna svetovalka

- prehranske politike
- senzorična ocenjevanja
- Zaveza odgovornosti
- polnozrnatni izdelki

Barbara Rupnik,
vodja področja

- Združenje za mlekarstvo
- Združenje za pekarstvo
- nove tehnologije

Maja Oblak,
svetovalka

- Ecotrophelia Slovenija
- trendi in potrošnik
- Zaveza odgovornosti
- senzorične raziskave

mag. Tina Buh,
vodja področja

- Združenje slovenskih vinarjev
- Odbor za razvoj človeških virov
- kadri
- internacionalizacija

Snežana Kaurić,
samostojna svetovalka

- projektna pisarna

Alenka Lesjak,
samostojna svetovalka

- Združenje slovenskih pivovarj

Delo upravnega odbora

Delo upravnega odbora so zaznamovale težave podjetij zaradi epidemije, ukrajinsko ruske vojne in velika cenovna nihanja, ki so vplivala na ekstremne dvige cen surovin in energije, ter pomanjkanje nekaterih vhodnih surovin in embalaže.

Upravni odbor GZS – ZKŽP se je v letu 2022 sestal petkrat, od tega na štirih rednih sejah in eni korespondenčni. Korespondenčna seja je potekala na temo uskladitve zneskov v tarifni prilogi Kolektivne pogodbe za kmetijstvo in živilsko industrijo.

Upravni odbor se je seznanil s pregledom stanja z energenti na globalni ravni in v Sloveniji ter našo odvisnostjo od uvoza in podprl prizadevanja GZS, da se zakonodaja popravi v smeri, ki bo zagotavljala konkurenčnost slovenskega gospodarstva.

Vse leto je upravni odbor aktivno sodeloval pri pripravi predlogov za pripravo Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023 – 2027 in zagotavljanju ustreznih finančnih virov za intervencije kmetijskim in živilskim podjetjem. Seznanil se je z razpisi iz Načrta za odpornost in okrevanje in oblikovanjem programa Evropske kohezijske politike.

Članom je bil predstavljen pomen digitalne poslovne preobrazbe podjetja in njen pomen za večjo konkurenčnost. Opozoril je na delo Varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano in zahteval njegovo zamenjavo. Upravni odbor je potrdil organizacijo regijskih srečanj kmetijskih in živilskih podjetij in nov projekt »Naj živilsko podjetje«, ki ga organiziramo skupaj s Financami.

Na področju zakonodaje je obravnaval spremembe Zakona o kmetijstvu in se dotaknil vprašanja zemljiške politike in odpiranja

tovrstne zakonodaje. Skrbi napovedano omejevanje uporabe fitofarmaceutskih sredstev v trajnih nasadih, poljščinah in pri pridelavi zelenjave. Ministrstvo za okolje in prostor je pozval, da pohitrijo postopke za pridobivanje različnih dovoljenj (gradbenih, okoljskih, menjava energenta) in umeščanja objektov v prostor ter preveri upravičenost črpanja geotermalne energije. Kritičen je bil do neenakopravne obravnave kmetijskih gospodarstev pri neposrednih plačilih in omejitvi pomoči zaradi visokih cen energentov za kmetijska podjetja.

Spremljal je aktivnosti povezane s pogajanjem o Kolektivni pogodbi za kmetijstvo in živilsko industrijo ter razpravljal o predlogu sindikata o prilagoditvi tarifne priloge. Opozoril je tudi na problematiko pridobivanja delovne sile iz drugih držav, kjer gre za zelo zapletene in dolgotrajne postopke. Spremljal je uvajanje kavcijskega sistema v Sloveniji.

Delo upravnega odbora je bilo povezano tudi z aktivnim zastopanjem interesov kmetijskih in živilskih podjetij ter spodbujanje sodelovanja s člani in drugimi vladnimi in nevladnimi organizacijami.

Ključne naloge v prihodnjem letu bodo povezane z izzivi, ki so opredeljeni v horizontih prihodnosti s področij zelenega prehoda in digitalizacije, povezljivosti, reindustrializacije, vloge države in finančnega sistema. Nadaljevali bomo z informiranjem in izobraževanjem, strokovnim svetovanjem in zastopanjem interesov članov.

Člani upravnega odbora v mandatu maj 2019 - maj 2023

mag. Janez Rebec,
predsednik

Anka Miklavič Lipušček,
podpredsednica

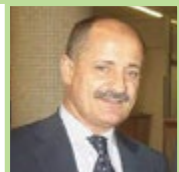
Boštjan Kozole,
podpredsednik

dr. Tatjana Zagorc,
direktorica

Gorazd Bedenčič,
Puklavec Family
Wines, d. o. o.

Bojan Bevc,
Farme Ihan - KPM,
d. o. o.

Tomislav Bujanović,
Žito, d. o. o.

Vinko But,
Mlekarna Celeia,
d. o. o.

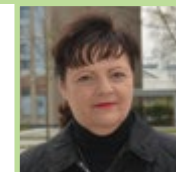
Borut Cvetkovič,
Radgonske gorice,
d. o. o.

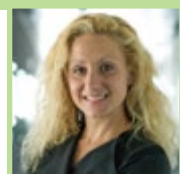
Stojan Hergouth,
Jata Emona, d. o. o.

dr. Igor Hustič,
Dana, d. o. o.

Darja Jamnik,
Mercator Emba, d. d.

Barbara Klemenc,
Droga Kolinska,
d. o. o.

Danilo Kobal,
Mlinotest, d. d.

Marko Konič,
Eta Kamnik, d. o. o.

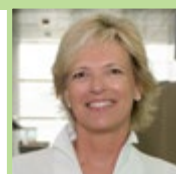
Mitja Krajnc,
ŽIPO Lenart, d. o. o.

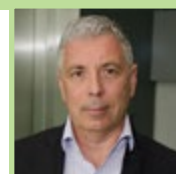
Izidor Krivec,
Celjske mesnine,
d. o. o.

Dejan Mijošek,
Tovarna olja Gea,
d. d.

Aleša Mižigoj,
Medex, d. o. o.

Aleš Okorn,
Paradajz, d. o. o.

Dejan Pernat,
PP-Agro, d. o. o.

Silvan Peršolja,
Vinska klet Goriška
Brda, z. o. o.

Peter Polanič,
Panvita, d. d.

Tanja Subotić Levanič,
Pivovarna Laško Union,
d. o. o.

Marian Šefčovič,
Radenska, d. o. o.

Enver Šišić,
Perutnina Ptuj, d. d.

Tomaž Žnidarič,
Ljubljanske mlekarne,
d. o. o.

Vizija

“ ZKŽP bo do leta 2030 ključna referenčna točka za razvoj in krepitev agroživilskega sistema v Sloveniji.

Poslanstvo

“ Naše poslanstvo je, da gradimo stabilen sistem proizvodnje hrane, ki bo družbeno, ekonomsko in okoljsko vzdržen ter pravičen.

Leto 2022 v številkah

USKLAJEVANJE

5

sej Upravnega odbora

82

sestankov s člani

85

sestankov sekcij in združenj

38

sestankov odborov

57

sestankov delovnih skupin

ZASTOPANJE

48

sestankov na vladni ravni

52

sestankov z ostalimi institucijami v Sloveniji

98

sestankov z ostalimi institucijami v tujini

30

obiskov podjetij

8

pogajanj

ZNANJE

28

izobraževanj/predavanj na dogodkih

35

organizacij konferenc, večjih dogodkov

89

udeležb na drugih dogodkih/seminarjih

2

senzorični ocenjevanji

2

tekmovanji

NAGRADE, PRIZNANJA IN TEKMOVANJA

189

pekovskih izdelkov odlične kakovosti

21

piv odlične kakovosti

7

novih živilskih izdelkov v okvirju tekmovanja Ecotrophelia Slovenija

Reprezentativnost

Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij trenutno zastopa 266 članov kmetijskih in živilskih podjetij ter podjetij, ki so povezana z agroživilstvom. Člani iz vrst živilskih podjetij ustvarijo 82 % dodane vrednosti vseh živilskih podjetij v Sloveniji, člani iz dejavnosti kmetijstva pa 75 % vse dodane vrednosti kmetijskih podjetij.

Živilska podjetja	82 %
Proizvodnja mesa in mesnih izdelkov	81 %
Predelava in konzerviranje sadja in zelenjave	91 %
Proizvodnja rastlinskih in živalskih olj in maščob	88 %
Predelava mleka	99 %
Mlinarstvo, proizvodnja škroba in škrobnih izdelkov	77 %
Proizvodnja pekarskih izdelkov in testenin	68 %
Proizvodnja drugih prehrabnih proizvodov	73 %
Proizvodnja krmil in hrane za hišne živali	86 %
Proizvodnja pijač	97 %

Kmetijstvo	75 %
Gojenje netrajnih rastlin	79 %
Gojenje trajnih nasadov	82 %
Živinoreja	65 %
Mešano kmetijstvo	87 %
Storitve za kmetijsko proizvodnjo, priprava pridelkov	31 %

Izračun temelji na kazalniku dodane vrednosti podjetij za leto 2021.

Naši dosežki

- Ustanovitev Združenja proizvajalcev žganih pijač
- Ustanovitev Združenja pridelovalcev v sodobnih rastlinjaki
- Ustanovitev Nacionalnega stičišča za senzorične raziskave živil
- Podpis memoranduma za polnozrnatne izdelke in vzpostavitev javno-zasebnega partnerstva za polnozrnatne izdelke
- Razvoj projekta »Naj živilsko podjetje« skupaj s Financami
- Prva organizacija regijskih srečanj kmetijskih in živilskih podjetij
- Organizacija prve Sadjarsko-zelenjadarske konference
- Zagotovitev različnih pomoči podjetjem zaradi energetske krize in ukrajinsko-ruskega spora
- Nadgradnja Kataloga živil za javno naročanje
- Izvedba študije za vzpostavitev kavcijskega sistema za ločeno zbiranje embalaže pijač
- Uspešno izvajanje aktivnosti v okviru Strateško razvojno inovacijskega partnerstva SRIP HRANA
- Sprejetje Načrta za okrevanje in odpornost
- Sprejetje Strateškega načrta SKP za obdobje 2023 – 2027
- Sprejem programa evropske kohezijske politike za Slovenijo
- Uspešno izveden mednarodni kongres pekarjev AIBI na Bledu

Profil članov GZS-ZKŽP

Podatki na dan maj 2023

Skupaj podjetja: **276**

GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij ima 266 članov in 10 podpornih članov.

Po dejavnosti

Kmetijska podjetja: **44 (16 %)**

Živilska podjetja: **140 (51 %)**

Druga podjetja: **92 (33 %)**

Po velikosti podjetja

Mikro podjetja: **115 (42 %)**

Majhna podjetja: **91 (33 %)**

Srednja podjetja: **44 (16 %)**

Velika podjetja: **26 (9 %)**

Člani GZS-ZKŽP

Podatki na dan maj 2023

22:22, d. o. o.

Abstrakt, d. o. o.

AE, d. o. o.

Aglea, d. o. o.

Aragold, d. o. o.

Agrovit, d. o. o.

Ahac, d. o. o.

Alen Zarič, s. p.

Aleš Kristančič, s. p.

Algena, d. o. o.

Alltech Biotehnologija, d. o. o.

Alvita, d. o. o.

Apis-Vita, d. o. o.

Ars Pharmae, d. o. o.

Atlantic Droga Kolinska, d. o. o.

Avemed, d. o. o.

Baron International, d. o. o.

Barone, d. o. o.

Bevo, d. o. o.

Bimedia, d. o. o.

Bio Dobrote, d. o. o.

Bio Pak, d. o. o.

Bio-Sad, d. o. o.

Biostile, d. o. o.

Biterra, d. o. o.

Bohinjska Sirarna, d. o. o.

Borut Muži

Branko Šilec

Broken Bones, d. o. o.

BV & S, d. o. o.

Byra, d. o. o.

Capita group, d. o. o.

Celjske mesnine, d. o. o.

Coca-Cola HBC Slovenija, d. o. o.

Conditus, d. o. o.

Consortium Paulinum, d. o. o.

Cornus, d. o. o.

Costella, d. o. o.

Dana, d. o. o.

Darsad, d. o. o.

Delakorda, d. o. o.

Delamaris, d. o. o.

Bojan Lunežnik, s.p.

Dobrodej, d. o. o.

Domus Tuberis, d. o. o.

Don Don, d. o. o.

Đurič, d. o. o.

Eko Prlekija, d. o. o.

Ekolat, d. o. o.

Erik Sarkič, s. p.

ETA Kamnik, d. o. o.

Euro - Vrt Ptuj, d. o. o.

Evrosad, d. o. o.

Ewopharma, d. o. o.

Farme Ihan - KPM, d. o. o.

Fine Culinar, d. o. o.

Fitosan, d. o. o.

Fonda.Si, d. o. o.

Friško, d. o. o.

Fructal, d. o. o.

Gea, d. o. o.

GO-KO, d. o. o.

Goldinar, d. o. o.

Gorički raj, d. o. o.

Green Gold, d. o. o.

Hafesan, d. o. o.

Hedele, d. o. o.

Heiltropfen Lab, d. o. o.

Hlebček, d. o. o.

Hmezad Exim, d. d.

Hočevar, d. o. o.

HPG Brežice, d. o. o.

Igor Paldauf - NDD

Incom, d. o. o.

Indy & Pippa, d. o. o.

Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

Irena Pavlinjek - NDD

Interkorn, d. o. o.

Iz krušne peči, d. o. o.

Janez, d. o. o.

Jata Emona, d. o. o.

Jernej Horvat, s. p.

Jeruzalem Ormož SAT, d. o. o.

Jeruzalem SAT, d. o. o.

Jože Čož, s. p.

Jurij Užmah, s. p.

Kartuzija Pleterje, d. o. o.

Kazaro, d. o. o.

Kele & Kele, d. o. o.

KFI, d. o. o.

KG Lendava, d. d.

KGS Krajnc, d. o. o.

KGZ Škofja loka, z. o. o.

KGZ Kamnik, z. o. o.

Dušan Globočnik, s. p.

Klet Brda, z. o. o.

Kmečka zadruga Krško, z. o. o.

Kmetija Jamšek

Kmetija Pustotnik, d. o. o.

Kmetijstvo Črnci, d. o. o.

Kodila, d. o. o.

Konal, d. o. o. / s. r. l.

Konditor, d. o. o.

Koto, d. o. o.

Kramberger Nova, d. o. o.

Kras, d. o. o.

Krkoč, d. o. o.

KZ Agraria Koper, z. o. o.

KZ Metlika, z. o. o.

KZ Tolmin, z. o. o.

KZ Vipava, z. o. o.

Lesaffre Slovenija, d. o. o.

Ljubica Princič - NDD

Ljubljanske mlekarne, d. o. o.

Ljutomerčan, d. o. o.

Maister, d. o. o.

Mare Santo Wines, d. o. o.

Marinko Rodica

Marjan Petovar, s. p.

Marjan Simčič

Marko Šink, s. p.

Martin Ficko, s. p.

Martin Metelko, s. p.

Martinčič, d. o. o.

MCL Mesni Center Luka, d. o. o.

Medex, d. o. o.

Medex group, d. o. o.

Medex trade, d. o. o.
Medicinalis, d. o. o.
Medis group, d. o. o.
Medisanus, d. o. o.
Meja Šentjur, d. d.
Mercator-Emba, d. o. o.
Mesarstvo Blatnik, d. o. o.
Mesarstvo Oblak, d. o. o.
Meso Kamnik, d. d.
Milan Hari, s. p.
Mirosan, d. o. o.
Mirovita, d. o. o.
Mlekarna Celeia, d. o. o.
Mlekarna Planika, d. o. o.
Mlekarstvo Podjed, d. o. o.
Mlin Katič, d. o. o.
Mlin Korošec, d. o. o.
Mlinarjev sin, d. o. o.
Mlinopek, d. d.
Mlinotest, d. d.
Modri vrat, d. o. o.
Moleum Nataša Marc, s. p.
Motor, d. o. o.
MPG LAB, d. o. o.
Jože Podobnik, s. p.
MycoMedica, d. o. o.
Nektar Natura, d. o. o.
NN International, d. o. o.
Nutrisslim, d. o. o.
Oljarna Fram, d. o. o.
Optifarm, d. o. o.
Organa, d. o. o.
Orix, d. o. o.
Osem, d. o. o.
Panorganix, d. o. o.
Panvita Agromerkur, d. o. o.

Panvita, d. o. o.
Panvita Ekoteh, d. o. o.
Panvita kmetijstvo, d. o. o.
Panvita Marof, d. o. o.
Panvita MIR, d. d.
Panvita Posestvo Motvarjevci, d. o. o.
Panvita Prašičereja, d. o. o.
Panvita PRM, d. o. o.
Panvita SK Motvarjevci, d. o. o.
Paradajz, d. o. o.
Pekarna Adamič, d. o. o.
Pekarna Baškovč, d. o. o.
Pekarna Burnik, d. o. o.
Pekarna Geršak, d. o. o.
Pekarna Pečjak, d. o. o.
Pekarstvo Triler, d. o. o.
Peloz, d. o. o.
Perger 1757, d. o. o.
Perutnina Ptuj, d. o. o.
Petriot, d. o. o.
Petrol, d. d.
Pfeifer & Langen, d. o. o.
PharmaLinea, d. o. o.
Pivka, d. d.
Pivovarna Laško Union, d. o. o.
Pomurske mlekarnе, d. d.
Povoli, d. o. o.
PP - Agro, d. o. o.
PPS - Pekarne Ptuj, d. o. o.
Presad, d. o. o.
Proan, d. o. o.
Ptujaska klet, d. o. o.
Puklavec Family Wines, d. o. o.
Racon, d. o. o.
Radenska, d. o. o.
Radgonske Gorice, d. o. o.

Ramuta Janko, s. p.
Rangus, d. o. o.
Remi, d. o. o.
Reprokolinska, d. o. o.
Res - Pons, d. o. o.
Reset pivovarna, d. o. o.
Ribogojstvo Goričar, d. o. o.
Robert Piskač, s. p.
Roiss, d. o. o.
Rojan, d. o. o.
Rokmar, d. o. o.
Rudnidis, d. o. o.
RWA slovenija, d. o. o.
Sadjarstvo Blanca, d. o. o.
Sadjarstvo Slom, d. o. o.
Salinen Prosol, d. o. o.
Salus, d. o. o.
Sanofarm, d. o. o.
Sapidum, d. o. o.
Sastela, d. o. o.
Savinjska pivovarna, d. o. o.
Simčič Simon
SKZ Ljutomer Križevci, z. o. o.
Slohops, d. o. o.
Slovin International, d. o. o.
Smat, d. o. o.
Smodin, d. o. o.
Sporti, d. o. o.
Stojan Ščurek
Storck Adria, d. o. o.
Stork, d. o. o.
Sunray, d. o. o.
Štajerc, d. o. o.
Marjan Maver, s. p.
Taste, d. o. o.
Tastepoint, d. o. o.

Time Brewery, d. o. o.
Tina, d. o. o.
Topp, d. o. o.
Tovarna pivovarna, d. o. o.
Trsnica Vrhpolje, z. o. o.
Urban Šink, d. o. o.
Valens Int., d. o. o.
VG Group, d. o. o.
VI-DA Studio, d. o. o.
Vinag 1847, d. o. o.
Vinakoper, d. o. o.
Vinakras, z. o. o.
Vinarstvo Lisjak
Vinska družba Slovenije, d. o. o.
Petra Sirk
Vipava 1894, d. o. o.
Vipi, d. o. o.
Vita Activus, d. o. o.
Vital Mestinje, d. o. o.
Vitis, d. o. o.
Vitava, d. o. o.
Vizir, d. o. o.
Vladimir Fatur, d. o. o.
Voda 902, d. o. o.
Vojko Šušterič
Vopex, d. o. o.
Zadruga Dobrina, z. o. o.
ZE-GO, d. o. o.
Zelenjava Forminka, d. o. o.
Žipo Lenart, d. o. o.
Žito, d. o. o.

Organigram

GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij

Upravni odbor ZKŽP

Strokovna služba ZKŽP

Odbor za
varnost živil

Odbor za
zakonodajo in
označevanje živil

Odbor za
mednarodno
poslovanje

Odbor za razvoj
človeških virov

Odbor za
javna naročila

Pogajalska skupina za
kolektivno pogodbo
kmetijstva in živilske
industrije

Kmetijstvo

Proizvodnja živil

Proizvodnja pijač

Združenje
za sadjarstvo

Združenje
kmetijskih podjetij

Združenje
pridelovalcev v
sodobnih rastlinjakih

Sekcija proizvajalcev
bioplina

Združenje
proizvajalcev
krmil

Združenje za
mlinarstvo

Združenje za
pekarstvo

Združenje za
mlekarstvo

Združenje za
prehranska dopolnila

Združenje industrije
pijač

Združenje slovenskih
pivovarn

Združenje
slovenskih vinarjev

Združenje
za žgane pijače

Delo sekcij, združenj in odborov

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

Združenje
za sadjarstvo

Boštjan Kozole,
Evrosad, d. o. o.
predsednik

dr. Vesna Miličič
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju: WAPA -
World Apple and Pear Association

Združenje za sadjarstvo

Aktivni člani

Evrosad, d. o. o.,	Mirosan, d. o. o.,
Sadjarstvo Ormož, d. o. o.,	Mirovita, d. o. o.,
Sadjarstvo Blanca, d. o. o.,	Darsad, d. o. o.,
KGZ Sava, z. o. o.,	Lesad, d. o. o.,
Meja Šentjur, d. d.,	Štajerc, d. o. o.,
Sadjarstvo SLOM, d. o. o.,	Boris Orešek

“ Sadjarska podjetja v Sloveniji se zaradi zaporednih izrednih razmer (embargo, pozebe, suša, Brexit, Covid-19, vojna v Ukrajini, energetska kriza) soočajo s številnimi izzivi. Pridelavo sadja pred velik izziv postavlja tudi evropski zeleni dogovor in zahteve po zmanjšani uporabi zaščitnih sredstev v prihodnje. Ob pravilnem pristopu vseh ključnih akterjev smo prepričani, da lahko omogočimo nadaljnji obstoj sektorja in tako zagotovimo zadostno samooskrbo s sadjem pridelanim v Sloveniji. Pri tem ne smemo pozabiti na promocijske aktivnosti slovenskega sadja, saj nenazadnje lokalno pridelano kakovostno sadje prinaša številne pozitivne učinke tako na okolje kot zdravje ljudi.

- izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2022

Osrednji temi leta sta bili sprejetje Strateškega načrta skupne kmetijske politike po letu 2023 in reševanje problematike zmanjševanja fitofarmaceutskih sredstev v sadjarstvu. Aktivno smo sodelovali pri izvedbi promocijskih aktivnosti v nacionalni promociji sadja in izdelkov iz sadja, oblikovanju interventne zakonodaje za omilitev posledic suše in energetske krize v gospodarstvu. Organizirali smo strokovno sadjarsko ekskurzijo v Avstrijo, kjer smo si ogledali pilotni primer agrovoltaike v trajnem nasadu. Na sejmu AGRA smo izvedli tradicionalni sadjarski posvet, na katerem smo izpostavili slabosti predloga evropske uredbe o trajnostni rabi fitofarmaceutskih sredstev za nadaljnji obstoj sadjarstva v Sloveniji. Udeležili smo se mednarodne konference Prognosfruit 2022, na kateri smo se seznanili s prvo oceno pridelka jabolka in hrušk na severni polobli in aktualnimi izzivi v sektorju. Konec leta pa smo organizirali prvo sadjarsko-zelenjadarsko konferenco, kjer smo izpostavili tematike vezane na spodbujanje tržne pridelave sadja in zelenjave, krepitev sodelovanja vzdolž celotne verige, ureditev evidenc o pridelavi sadja in zelenjave, večjo porabo lokalno pridelanega sadja in zelenjave v javnih zavodih, promocijo, prilagoditev sektorja na podnebne spremembe, zmanjšanje porabe fitofarmaceutskih sredstev in aktualno energetska krizo.

Cilji v letu 2023

- Reševanje izzivov na področju omejevanja zaščitnih sredstev in davčne politike,
- vključevanje v javne razprave za končno oblikovanje nacionalnih pravnih podlag za izvedbo intervencij skupne kmetijske politike po letu 2023,
- organizacija in izvedba strokovnih in poljudnih dogodkov za naše člane na različne tematike s področja sadjarstva in
- aktivno sodelovanje pri izvedbi promocijskih aktivnosti za sektor sadja.

Branko Virag,
Skupina Panvita
predsednik

Nina Barbara Križnik
sekretarka

Združenje kmetijskih podjetij

Aktivni člani

Evrosad, d. o. o.,
Farme Ihan – KPM, d. o. o.,
HPG Brežice, d. o. o.,
Jeruzalem Ormož – SAT,
d. o. o.,
Kmetijstvo Črnci, d. o. o.,
Ljutomerčan, d. o. o.,

Meja Šentjur, d. d.,
Paradajz, d. o. o.,
PP – Agro, d. o. o.,
Radgonske gorice, d. o. o.,
Panvita kmetijstvo, d. o. o.,
Vinakoper, d. o. o.,
ŽIPO Lenart, d. o. o.

“ Združenje kmetijskih podjetij je bilo v letu 2022 izredno aktivno na področju priprave Strateškega načrta skupne kmetijske politike po letu 2023 in ukrepov, ki izhajajo iz njega. Prav tako smo tvorno sodelovali pri spremembah kmetijske in zemljiške zakonodaje s ciljem izboljšanja konkurenčnosti kmetijstva in posledično dviga samooskrbe. Veliko aktivnosti smo usmerili v izenačitev razlik v obdavčitvah v kmetijstvu med kmetijskimi gospodarstvi (fizične/pravne osebe), saj so kmetijska podjetja obdavčena do petkrat višje, kot fizične osebe. V prihodnje bomo še naprej sodelovali pri soustvarjanju kmetijske politike. *- izjava predsednika*

Aktivnosti v letu 2022

Glavnina aktivnosti je bila vezana na pripravo in usklajevanje zakonodajnih predpisov za izvajanje Strateškega načrta Skupne kmetijske politike za obdobje 2023 - 2027. Sodelovali smo na sejah strokovnih odborov, Sveta za kmetijstvo in podeželje na MKGP, Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v Državnem zboru in drugih srečanjih, kjer smo zastopali stališča kmetijskih podjetij. Aktivno smo sodelovali v razpravah glede predloga EU o zmanjšanju uporabe fitofarmaceutskih sredstev po letu 2030 na občutljivih območjih. Prioritetno smo reševali problematiko vezano na sezonsko delovno silo, odpis davkov in prispevkov ter lažjega dostopa do delavcev. Velik poudarek je bil namenjen poenotenju ukrepov pomoči gospodarstvu, kjer so kmetijska podjetja običajno neenakopravno obravnavana s kmetijami kot fizičnimi osebami in omejena z višino finančne pomoči.

Cilji v letu 2023

- Izenačitev obdavčitev kmetijskih gospodarstev, ki so organizirana kot podjetja in kmetijskih gospodarstev, ki delujejo kot družinske kmetije,
- aktivno delo na zemljiški zakonodaji, definiranje aktivnega kmeta v Zakonu o kmetijstvu, spremljanje druge kmetijske in okoljske zakonodaje, aktivno delo na Strateškem načrtu SKP 2023-2027 in zastopanje stališč združenja,
- krepitev sodelovanja z ustreznimi institucijami s področja trga dela in usposabljanja kadrov (BF, FKBV, KIS...),
- aktivnosti na področju preprečevanja sivega trga in
- izboljšanje ugleda in pomena kmetijskih podjetij pri strokovni in širši javnosti.

Matjaž Durič,
Panvita Ekoteh, d. o. o.
predsednik

mag. Tina Buh
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju: EBA –
European Biogas Association

Sekcija proizvajalcev bioplina

Aktivni člani

Panvita Ekoteh, d. o. o.,
Koto, d. o. o.,
Perutnina Ptuj, d. d.,
Petrol, d. d.

“ V letu 2022 smo se proizvajalci bioplina ukvarjali s podobnimi problemi kot preostali gospodarski sektorji in sicer kako bomo poslovali ob vedno večjem naraščanju cen energentov. Drugi problem, ki smo ga doživeli konec leta 2021, pa je bil znižanje obratovalnih podpor na račun zvišanja cen električne energije na trgu, kar je bilo celotno leto 2022 izjemno težavno s strani likvidnosti posameznih družb. V letu 2022 smo se ukvarjali tudi s predlogi Uredb glede blažitve energetske krize. Uspelo nam je, da smo bili izvzeti iz družb, ki bi naj vračale del prihodkov od prodane električne energije.
- izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2022

Sekcija proizvajalcev bioplina je v letu 2022 osrednjo pozornost namenila vprašanju, kako vzpostaviti proizvodnjo biometana v Sloveniji, katere so ključne ovire za investicije in kakšne so tržne priložnosti. Pripravili smo dogodek, kjer so deležniki, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in uporabo bioplina (transport, plinovodna omrežja, proizvajalci bioplina, strokovne inštitucije in pristojna ministristva) seznanili s smernicami za analizo izvedljivosti investicijskih projektov na področju biometana.

Pomembne aktivnosti sekcije so bile povezane s sodelovanjem na dogodkih v okviru projekta REGATRACE, med drugim terenski obiski članov in drugih deležnikov ter ogled dobrih praks v Italiji.

Cilji v letu 2023

- Nadaljevanje konstruktivnega dialoga s strokovno in širšo javnostjo,
- prizadevanja za oblikovanje ustrezne zakonodaje in naložb, ki bodo omogočile polno izkoriščenost potencialov,
- opozarjanje na pomen ohranjanja bioplinskih naprav ter njihovih pozitivnih vplivov na okolje in družbo,
- izboljšanje poslovnega okolja in konkurenčnejši položaj bioplinarn na trgu,
- zastopanje skupnih interesov na nacionalni in evropski ravni, kjer potrebujemo tesno sodelovanje vseh tako Evropske komisije, držav članic in celotne verige bioplina in biometana in
- sodelovanje v projektih s področja biogospodarstva.

mag. Aleš Zavadlal,
Jata Emona, d. o. o.
predsednik

Nina Barbara Križnik
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju: FEFAC -
The European Feed
Manufacturers' Federation

Združenje proizvajalcev krmil

Aktivni člani

Dobrodej, d. o. o.,
Jata Emona, d. o. o.,
Jeruzalem Ormož – SAT, d. o. o.,
Pivka perutninarstvo, d. d.,
Perutnina Ptuj, d. o. o.,
PP-Agro, d. o. o.,
Panvita kmetijstvo, d. o. o.

“ V letu 2022 smo največ pozornosti posvečali izzivom (ukrajinsko-ruska kriza, covid-19) rednih dobav in zagotavljanju surovin. Pomembna je bila razprava o tem, ali smo lahko s krmo in krmnimi sestavinami v Sloveniji tudi samooskrbni. Na domačem trgu se proizvajalci krmil trudimo, da odkupujemo čim večje količine ponujenega žita. Združenje proizvajalcev krmil na problematiko pomanjkanja skladiščnih kapacitet za žita opozarja že vse od pričetka korona krize, ko smo prehransko varnost države začeli dojemati kot eno pomembnejših temeljev delovanja države. Za večjo neodvisnost in prehransko varnost bi bilo potrebno nemudoma podpreti posodobitve obstoječih kapacitet s pripadajočo infrastrukturo. S temi kapacitetami smo in bomo tudi v prihodnje ohranjali žita na domačem trgu in za domačo potrošnjo tako za ljudi, kot za živali.

- izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2022

Ukrajinsko-ruska kriza je povzročila težave na področju nabave surovin in prodaje krmil v prvem delu leta 2022, zato je bilo sklicanih kar nekaj sestankov na temo reševanja preskrbe s krmili. Z Upravo za varno hrano veterinarstvo in varstvo rastlin smo organizirali izobraževanje o novostih na področju krmne zakonodaje.

Druge obravnavane tematike združenja so bile vezane predvsem na trajnostni razvoj, stanje na trgu, prehrano živali in inovacije ter varnost krme. V okviru ekološke pridelave in predelave smo organizirali tudi posvet na temo novosti v zakonodaji. Vodstvo združenja se je udeležilo skupščine FEFAC, ki je potekala na Nizozemskem.

Združenje je zastopalo stališča proizvajalcev krmil ter zbiralo različna statistična poročila na nacionalni, evropski in globalni ravni, kar je zelo pomembno za nadaljnji strateški razvoj panoge. Aktivno smo sodelovali tudi v razpravah žitne verige. Poseben poudarek pa je bil na vlaganjih v infrastrukturo za hrambo žit.

Cilji v letu 2023

- Ureditev transporta žit po železnicah in izgradnja dodatnih silosnih kapacitet,
- organizacija Žitne konference 2023 in priprava HACCP smernic (kodeks),
- izobraževanje za tehnologe o aktualnih zakonodajnih spremembah in označevanju krme,
- sodelovanje z Evropskim združenjem proizvajalcev krmil FEFAC in prenova vprašalnika o proizvodnji krmil,
- okoljske teme, prehod na krožno gospodarstvo, certifikat odgovorne soje ter
- sodelovanje z raziskovalnimi institucijami ter iskanje inovativnih rešitev znotraj panoge.

Matic Majcenovič,
Mlinotest, d. d.
predsednik

Nina Barbara Križnik
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
EFM - European Flour Millers Association

Združenje za mlinarstvo

Aktivni člani

Mlin Katić, d. o. o.,
Mlin Korošec, d. o. o.,
Mlinopek, d. d.,
Mlinotest, d. d.,

Štupnikov Mlin – Marjan
Maver, s. p.,
Žito, d. o. o.

Leto 2022 je sektor zaznamovala vrsta neugodnih dejavnikov, predvsem z vidika dobave embalaže in drugih nihanj na trgu ter astronomska rast cen žitaric, dodatno pa še enormna rast cene elektrike. Da bi sektor našete krize lažje prebrodil, je potrebno dobro sodelovanje znotraj žitne verige. V prihodnje si bomo še naprej prizadevali za izboljšanje odnosov v verigi, povečanje samooskrbe z žiti in mlevskimi izdelki ter izboljšanjem konkurenčnosti sektorja. Nadaljevali smo z delom na shemi »Izbrana kakovost – Slovenija« za žitni sektor, saj želimo, da bi čim prej zaživela. S tem bi pri potrošniku poglobili zaupanje v naše kvalitetne izdelke, čeprav so nekoliko dražji. Žal nam izračunavanje raznih 'košaric' ne gre naproti, saj je kvaliteta izdelkov iz objavljenih analiz popolnoma izpuščena, primerjajo se le cene. V luči boja proti podnebnim spremembam si bomo še v naprej prizadevali za izboljšanje in povečanje prevoza žit po železnicah.

- izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2022

Prvo polovico leta 2022 so zaznamovali številni nujni sestanki povezani z področjem dobave surovin, vezanih na ukrajinsko-rusko krizo, ki je še dodatno poglobila težave kmetijske politike. Kasneje se je sektor soočal z visokimi cenami žit. Veliko časa smo namenili usklajevanju in pripravi specifikacije za shemo Izbrana kakovost - Slovenija za žitni sektor.

Vodstvo združenja se je udeležilo kongresa in skupščine Evropskega združenja za mlinarstvo (EFM), s člani združenja pa smo v okviru strokovne ekskurzije obiskali Kanado, kjer smo si pogledali njihovo kmetijstvo, mlinarstvo ter organiziranost odkupa žit. Zastopali smo stališča mlinarjev ter zbirali statistična poročila, ki so pomembna za razvoj in usmeritve sektorja. V mesecu novembru smo organizirali Žitno konferenco, kjer so se zbrali vsi deležniki žitne verige.

Cilji v letu 2023

- Izzivi mlinarstva bodo še naprej usmerjeni v to, kako proizvajati moko na bolj trajnosten način ob vse večjih zakonodajnih omejitvah in obenem še naprej ohraniti konkurenčnost,
- naš cilj je slovenskemu peku in potrošniku zagotoviti kakovostno moko, pridelano na trajnostni način,
- želimo, da bi potrošniki pri nakupni odločitvi dajali prednost lokalno pridelanim in predelanim izdelkom, zato si želimo čim prejšnjega začetka promocije sheme Izbrana kakovost za žitni sektor,
- aktivno si bomo prizadevali za razogljičenje dobavne verige in povečanje transporta po železnicah, vlagali v obnovljive vire in silosne kapacitete.

Silvester Pečjak,
Pekarna Pečjak, d. o. o.
predsednik

Barbara Rupnik
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju: AIBI - The
International Association of Plant Bakeries

Združenje za pekarstvo

Aktivni člani

Conditus, d. o. o.,
Don don, d. o. o.,
Hlebček, d. o. o.,
Mercator, IP d. o. o.,
Mlinopek, d. d.,

Mlinotest, d. d.,
Pekarna Pečjak, d. o. o.,
Reprokolinska, d. o. o.,
Žito, d. o. o.

“ V lanskem letu je bil pekarski sektor podvržen številnim izzivom, kot so pomanjkanje ustreznega kadra, izredno visoke cene energentov, surovin in embalaže ter pomanjkanje določenih ključnih sestavin. Kljub temu smo uspeli ohraniti nemoteno kakovostno oskrbo in obenem trgu ponudili številne nove izdelke v skladu z najnovejšimi trendi in potrebami potrošnikov. Zadovoljni smo, da je naša pobuda za povišanje kavcijskih vrednosti palet obrodila sadove, prav tako pozdravljamo, da je bil predlog Specifikacije izbrana kakovost za žita končno predložen Evropski komisiji.
- izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2022

Junija smo na kongresu Mednarodnega pekarskega združenja AIBI na Bledu gostili okrog 120 udeležencev iz 15 držav. Glavne teme so bile odpornost, trajnost, trendi in inovacije v pekarskem sektorju, sodelovalo pa je več kot 20 uglednih domačih in tujih predavateljev. S predstavitvijo stanja v pekarskem sektorju smo sodelovali tudi na Simpoziju Mlinarstvo in pekarstvo v Portorožu. Ponovili smo raziskavo iz leta 2015 o odnosu potrošnikov do kruha in drugih pekarskih izdelkov, pri čemer smo dodatno pozornost namenili polnozrnatim izdelkom. Člani združenja so pristopili k Partnerstvu za polnozrnatne izdelke, z namenom aktivnejšega pristopa k spodbujanju proizvodnje in porabe tovrstnih izdelkov. Sodelovali smo tudi pri nadaljnjih pobudah za dopolnitev Cenika kavcijskih vrednosti vračljive embalaže, sprejeli Poslovnik o delovanju združenja ter obnovili mandat dosedanjega predsednika.

Cilji v letu 2023

- Prizadevanja za stabilno žitno verigo in povečanje deleža slovenske pšenice na domačem trgu,
- normalizacija razmer na področju energetike in surovin,
- odobritev Specifikacije izbrana kakovost za žita s strani Evropske komisije,
- spremljanje stanja na področju vračljive embalaže in sodelovanje pri predlogih za odpravo morebitnih nepravilnosti,
- izpolnjevanje zavez za zmanjšanje količine soli in povečanje polnozrnatih sestavin,
- aktivno sodelovanje v Partnerstvu za polnozrnatne izdelke,
- zastopanje interesov pekarskega sektorja na nacionalnem nivoju in preko Mednarodnega pekarskega združenja AIBI.

Tomaž Žnidarič,
Ljubljanske mlekarne, d. o. o.
predsednik

Barbara Rupnik
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
EDA - European Dairy Association

Združenje za mlekarstvo

Aktivni člani

Ekolat, d. o. o.,
Ljubljanske mlekarne,
d. o. o.,
Loška mlekarne - KGZ,
z. o. o. Škofja Loka,

Mlekarna Celeia, d. o. o.,
Mlekarna Krepko -
Kele&Kele, d. o. o.,
Mlekarna Planika, d. o. o.,
Pomurske mlekarne, d. d.

“ Mlekarski sektor je doživel leto rekordov: v priležnosti vsesplošnega zviševanja stroškov so odkupne cene surovega mleka vztrajno rasle in dosegale zgodovinske vrednosti, vse to pa je trdnost verige vnovič postavilo na preizkušnjo. Z zavzetim delom in medsebojnim razumevanjem smo rejci, proizvajalci in trgovci slovenskim potrošnikom uspešno prenesli enotno sporočilo: zagotavljamo kakovostne mlečne izdelke iz ene najtrdnjših živilskih verig.

- izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2022

Zaradi naraščajočih stroškov pridelave in predelave mleka smo se z deležniki celotne mlekarske verige pogovarjali o potencialnih rešitvah za ohranitev stabilnosti sektorja. Mlekarska konferenca v oktobru je bila posvečena razmeram na trgu ter izzivom slovenskega mlekarstva, na okrogli mizi »Kako ohraniti stabilno mlekarstvo verigo?« pa so sodelovali predstavniki mlekarne, odkupovalcev mleka in trgovcev. Usklajevali in zastopali smo stališča članov združenja na nacionalnem in evropskem nivoju ter aktivno sodelovali v delovnih skupinah in odborih EDA. Preko sektorskega Odbora za mleko smo sodelovali pri nacionalni promociji mleka in mlečnih izdelkov ter zbirali statistične podatke s področja mlekarstva glede na potrebe članov. Z analizo stanja na področju ravnanja s sirotko smo sodelovali na dveh konferencah na temo krožnega gospodarstva. Sprejeli smo tudi Poslovnik o delovanju združenja.

Cilji v letu 2023

- Krepitev ugleda panoge,
- poleg usklajevanja in zastopanja stališč članov bomo posebno pozornost namenili komuniciranju z javnostjo,
- skupaj z drugimi deležniki si bomo prizadevali za stabilnost in nadaljnji razvoj celotne mlekarske verige,
- preko sektorskega Odbora za mleko bomo aktivno sodelovali pri nacionalni promociji mleka in mlečnih izdelkov,
- v oktobru bomo izvedli že tretjo Mlekarsko konferenco, ki bo namenjena aktualnim potrebam sektorja,
- nadaljevali bomo z zbiranjem statističnih podatkov glede na potrebe članov,
- okrepili bomo aktivnosti v evropskem združenju EDA in
- sodelovali pri prenovi enotne metodologije izračuna okoljskega odtisa za mleko in mlečne izdelke – PEF.

Ana Mikuž,
Avemed, d. o. o.
predsednica

Tamara Srdarev Smole
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju: FSE -
Food Supplements Europe

Združenje za prehranska dopolnila

Aktivni člani

Aglea, d. o. o.,
Algena, d. o. o.,
Ars Pharmae, d. o. o.,
Atlantic Droga Kolinska,
d. o. o.,
Avedmed, d. o. o.,
Bimedia, d. o. o.,
Bio pak, d. o. o.,
BV@S, d. o. o.,
EwoPharma, d. o. o.,
Fitosan, d. o. o.,
Hafesan, d. o. o.,
Heiltropfen Lab, d. o. o.,
Jata Emona, d. o. o.,

Medex, d. o. o.,
Medicinalis, d. o. o.,
MediSanus, d. o. o.,
MPG LAB, d. o. o.,
MycoMedica, d. o. o.,
NN International, d. o. o.,
PharmaLinea, d. o. o.,
RES-PONS, d. o. o.,
SALUS,
Veletrgovina, d. o. o.,
Sanofarm, d. o. o.,
Valens Int., d. o. o.,
VI-DA Studio, d. o. o.

Visoka zastopanost predstavnikov podjetij iz sektorja prehranskih dopolnil v združenju kaže željo po povezovanju in sodelovanju, saj lahko le na ta način izzive postavimo na skupni imenovalec, lažje poiščemo rešitve, dvignemo ugled prehranskim dopolnilom, postanemo enakovreden sogovornik v odnosu do vladnih in nevladnih organizacij ter smo sposobni objektivnega informiranja javnosti.
- izjava predsednice

Aktivnosti v letu 2022

V letu 2022 smo nadaljevali aktivnosti priprave pregleda aktualnih strokovnih tem s področja prehranskih dopolnil, svetovanja in pregleda označb konkretnih prehranskih dopolnil ter izvajanja aktivnosti kontaktne točke za prijave oglasov za prehranska dopolnila, ki niso skladna z veljavno zakonodajo. Z namenom razjasnitve določenih vprašanj, vezanih na področje označevanja prehranskih dopolnil smo novembra organizirali seminar na to temo. Redno smo spremljali dogajanja na evropski in nacionalni ravni ter se aktivno vključevali v aktualne tematike združenja. Leto 2022 sta obeležili tudi dve spremembi v vodenju združenja, z izvolitvijo nove predsednice in imenovanjem nove sekretarke združenja. Osebo smo pristopili do vseh obstoječih članov in aktivno delali na pridobivanju novih.

Cilji v letu 2023

- Nadaljevanje iniciative „Tveganje bolje obvladujemo skupaj“ v želji po aktivnem sodelovanju s pristojnimi vladnimi organi ter sorodnimi inštitucijami, ki delujejo na področju nadzora s hrano. Poglavitni cilji so vpliv na njihov pristop ter odločanje, izboljšati strokovno diskusijo in hkrati stanje na trgu.
- Postati pomemben sogovornik za področje prehranskih dopolnil v splošni javnosti. Poglavitni cilj je izboljšanje percepcije javnosti glede prehranskih dopolnil ter podobe članov in njihovih blagovnih znamk.
- Aktivno spremljanje in vpliv na pogled evropskega združenja po posameznih prioritarnih temah (probiotiki, rastline in rastlinski material, vitamini in minerali ipd.).

Marian Šefčovič,
Radenska, d. o. o.
predsednik

dr. Petra Medved Djurašinović
sekretarka

Članstvo v evropskih združenjih:
UNESDA - Soft Drinks Europe
NMWE - Natural Mineral Waters Europe

Združenje industrije pijač

Aktivni člani

Atlantic Droga Kolinska, d. o. o.,
Bio-Sad, d. o. o.,
Coca-Cola HBC Slovenija, d. o. o.,
Costella, d. o. o.,
Dana, d. o. o.,
Fructal, d. o. o.,
Nektar Natura, d. o. o.,
Pivovarna Laško Union, d. o. o.,
Radenska, d. o. o.,
Roiss, d. o. o.
Vipi, d. o. o.,
Vital Mestinje, d. o. o.

“ Veseli me, da je sektor složno pristopil k oblikovanju stališč in implementaciji aktivnosti na prenekaterih strateških področjih tudi v letu 2022. Pri udejanjanju zavez odgovornosti v praksi smo transparentno poročali o napredku sektorja, ki vztrajno zmanjšuje vsebnost sladkorja v brezalkoholnih pijačah. Velik del leta pa smo namenili proaktivnosti na področju ravnanja z embalažo, saj smo pristopili k izvedbi študije za kavcijski sistem. Z mednarodnim strokovnjakom smo proučili karakteristike obstoječega sistema za opredelitev najustreznejše oblike kavcijskega sistema za Slovenijo. Številni izzivi pa nas čakajo tudi v prihodnje, saj skušamo vzpostaviti reden dialog z ministrstvi Vlade RS za namene reševanja problematike dajatev za rabo vode. S tem pa še naprej tlakujemo pot trajnosti in krožnemu gospodarstvu v našem sektorju.

- izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2022

Združenje je izvajalo aktivno promocijo rezultatov analize ravnanja z odpadno embalažo zainteresirani strokovni javnosti ob številnih priložnostih in dogodkih. Na temo kavcijskega sistema za ločeno zbiranje embalaže pijač smo stopnjevali aktivnosti in komunikacijo tako do strokovne javnosti, Ministrstva za okolje in prostor, nevladnih organizacij, trgovcev, drugih deležnikov in medijev. Odločili in izvedli smo študijo z mednarodnim strokovnjakom o najprimernejšem modelu kavcijskega sistema za Slovenijo. Organizirali smo študijski obisk v Bratislavo in Beckov ter si ogledali slovaški model. Spremljali smo novosti v zakonodaji s področja embalaže (uredba SUP, Uredba o embalaži in odpadni embalaži) ter dali poudarek na redno korespondenco s strokovnjaki z resornega ministrstva. Aktivno smo zastopali interese sektorja na sestankih evropskih združenj UNESDA in NMWE. Bili smo soorganizator zasedanja Odbora za znanost in zakonodajo UNESDA septembra na Bledu.

Cilji v letu 2023

- Konstruktiven dialog z vsemi ministrstvi, na ključnih tematskih sektorskih področjih, ki ostajajo ista tudi v letu 2023 – ravnanje z embalažo, zapiranje zanke embalaže pijač, trajnostno upravljanje z vodami in zaveza odgovornosti,
- proaktivno sodelovanje pri sooblikovanju zakonodaje s področja kavcijskega sistema in vzpostavitvi le-tega na nacionalnem nivoju,
- proaktivno in odgovorno delovanje združenja,
- transparentno in s podatki podprto komuniciranje s širšo zainteresirano in strokovno javnostjo.

Andrej Sluga,
pivovarna Reservoir dogs
predsednik

Alenka Lesjak
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
The Brewers of Europe

Združenje slovenskih pivovarn

Aktivni člani

Pivovarna Laško Union,
pivovarna Reservoir Dogs,
pivovarna Over Mura,
pivovarna Tektonik,
pivovarna Maister,
pivovarna Green gold,
Brewery Clef,
pivovarna Vizir,
pivovarna Time Brewery,
pivovarna Reset,

pivovarna Racon,
pivovarna Maribor,
pivovarna Lobik,
pivovarna Loo-blah-nah,
pivovarna Zajc,
Inštitut za hmeljarstvo in
pivovarstvo Slovenije

“ V letu 2022 se je pandemija uradno si cer končala, smo se pa tudi pivovarji še celo leto spopadali z motnjami v dobaviteljski verigi ter prilagajali spremenjenim navadam potrošnikov. Vojna v Ukrajini pa je odprla neslutene izzive povezane z višjo ceno ter omejeno dostopnostjo energentov vseh. Kljub temu pa smo pivovarji ostali zvesti skupni viziji trajnostne, kakovostne proizvodnje in trženja piva ter dviga pozitivnega ugleda piva in pivovarjev doma in na tujem. Ostali smo povezani in usmerjeni v prihodnost. - izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2022

V letu 2022 so se ponovno zagnale aktivnosti projekta BeerPass - slovenska pot piva. Kljub velikim izzivom tega leta so nadaljevali s promocijskimi aktivnostmi. V pivovarni Zajc so obeležili že tradicionalni Mednarodni dan piva in zanj skupaj zvarili posebno festivalsko nizkoalkoholno pivo. Z njim so želeli opozoriti na odgovorno pitje alkohola.

Na Dnevih slovenskega turizma so se predstavili na skupnem razstavnem prostoru in večere obogatili s programi spajanja hrane in piva. Predstavili so se tudi na prvi Akademiji JRE. Pomemben rezultat leta je bila tudi objava posodobljenega Pravidnika o kakovosti piva.

Cilji v letu 2023

- Dokončanje prve faze projekta BeerPass – slovenska pot piva in njena promocija,
- večanje prepoznavnosti članov, dvig pozitivnega ugleda piva in pivovarjev v Sloveniji,
- krepitev povezanosti članov in možnosti za odgovorno prezentacijo in izobraževanje,
- organizacija in izvedba Mednarodnega dneva piva,
- prizadevanja za pripravo smernic za točeno pivo, ki so pomembne za zagotavljanje kakovosti piva,
- pravična obdavčitev in obravnava piva in pivovarjev,
- izmenjavo najboljših praks in izvajanje aktivnosti na področju »zelenega prehoda« ter aktivnega delovanja v vseh stebrih trajnostnega razvoja.

Borut Fakin,
Vinakoper, d. o. o.
predsednik

dr. Vesna Miličič – vinogradništvo
mag. Tina Buh – vinarstvo
sekretarki

Članstvo v evropskem združenju:
CEEV - Comité Européen des Entreprises Vins

Združenje slovenskih vinarjev

Aktivni člani

Klet Brda, z. o. o.,
Puklavec Family Wines,
d. o. o.,
Radgonske gorice, d. o. o.,
Vinakoper, d. o. o.,
Vinakras, z. o. o.,
Klet Krško, z. o. o.,
Panvita Marof, d. o. o.,
Vinska klet Metlika, z. o. o.,
Ptujška klet, d. o. o.,
Vina Zajc (Sporti, d. o. o.)

“ Nujno potrebno je narediti korake naprej v smeri pridobitve znaka Izbrana kakovost Slovenija v okviru Zakona o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov ter s pomočjo sredstev, ki jih država daje na razpolago, aktivno začeti z generično promocijo vinskega in vinogradniškega sektorja pod eno streho. Spodbujati želimo trajnostno pridelavo grozdja in dobre kmetijske prakse v vinogradništvu po zgledu tujine ter nadaljevati trženjske aktivnosti v smeri internacionalizacije poslovanja. Skozi spremembo zakonodaje pa je nujno potrebno dokončno zaježiti prodajo vina na sivem trgu. Skratka - pred slovenskim vinogradništvom in vinarstvom so veliki izzivi, ki jih bo potrebno rešiti s proaktivnim delovanjem predvsem pa s konsenzom ter komunikacijo med vsemi deležniki v sektorju.
- izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2022

Skozi vse leto smo aktivno spremljali in sodelovali pri sprejemanju nacionalnega Strateškega načrta skupne kmetijske politike po letu 2023. Aktivno smo sodelovali pri pripravi stališč o predlogu evropske uredbe o trajnostni rabi fitofarmaceutskih sredstev in opozarjali na škodljive posledice na slovensko vinogradništvo. Skupaj s člani smo opozarjali na problematiko pojava zlate trsne rumenice in sprejemanje ukrepov za njeno zatiranje. Aktivno smo spremljali dogajanje na evropskem nivoju preko združenja CEEV.

Cilji v letu 2023

- Aktivno sodelovanje pri pripravi ukrepov za zatiranje zlate trsne rumenice,
- spremljanje priprave nacionalnih pravnih podlag za izvedbo intervencij iz Strateškega načrta skupne kmetijske politike po letu 2023,
- vplivanje na spremembo predloga evropske uredbe o trajnostni rabi fitofarmaceutskih sredstev,
- priprava strategije za celostni razvoj slovenskega vinogradništva in vinarstva,
- oblikovanje delovne skupine, ki bo začela s pripravo specifikacije za shemo izbrana kakovost za vino,
- spremljanje sprememb zakonodaje na področju označevanja vina in
- proaktivno delovanje na področju alkoholne politike.

Boštjan Marušič,
Broken Bones, d. o. o.
predsednik

dr. Petra Medved Djurašinić
sekretarka

Združenje za žgane pijače

Aktivni člani

Berryshka, d. o. o.,
Beyond Mura Distillery,
proizvodnja pijače,
Jernej Horvat, s. p.,
Bio-Sad, d. o. o.,
Broken Bones, d. o. o.,
Dana, d. o. o.,
Destilarna Laske - Biterra, d. o. o.,
Destilarna Svarog - Bojan
Lunežnik, s. p.,
Evrosad, d. o. o.,
Fructal, d. o. o.,
GinBrin – Erik Sarkić, s. p.,
Kazaro, d. o. o.,
KFI, d. o. o.,
Irina Pavlinje, dopolnilna
dejavnost na kmetiji,
Petriot, d. o. o.,
Ptujška klet, d. o. o.,
Sadjarstvo Ficko,
Marinko Rodica,
Vipi, d. o. o.,
Vojko Šušterič,
22:22, d. o. o. – Chicken
Valley Distillery

“ V letu 2022 smo tudi proizvajalci žganih pijač končno ustanovili svoje združenje. Cilji združenja so predvsem koordiniranje delovanja članov, potrjevanje in dvig kakovosti žganih pijač, spremljanje trendov in zagotavljanje tehnološkega razvoja, s poudarkom tudi na dvigu kulture pitja žganih pijač.
- izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2022

S ciljem koordiniranega delovanja, potrjevanja in dviga kakovosti, spremljanja trendov in zagotavljanja tehnološkega razvoja, s poudarkom tudi na dvigu kulture pitja žganih pijač, je bilo 2022 ustanovljeno Združenje za žgane pijače.

Ustanovni člani so na prvem srečanju izpostavili pomemben vidik označevanja žganih pijač in oglaševanja v skladu z veljavno zakonodajo, pomen skupinskih sejmskih nastopov in usklajenih stališč do aktualnih tem. Številna prizadevanja bodo usmerjena v prepoznavanje združenja kot strokovnega in reprezentativnega sogovornika sektorja na relaciji do vladnih in nevladnih organizacij, širše strokovne javnosti in potrošnika. Aktivnosti bodo usmerjene v dvig zavedanja o stroki, tradiciji, znanosti in tehnologiji, ki so ključnega pomena v smeri izobraževanja podjetij in informiranja potrošnika.

Cilji v letu 2023

- Strokovno in interesno povezovanje članov, z namenom olajševanja in spodbujanja dejavnosti članov, implementacija obstoječih strategij in akcijskih načrtov,
- krepitev prepoznavnosti in informiranje javnosti,
- sodelovanje s stroko ter politiko doma in v tujini in
- sodelovanje v različnih projektih in strokovnih raziskavah, ki lahko pripomorejo razvoju sektorja in dvigu kakovosti izdelkov.

Drago Belec,
Cornus, d. o. o.
predsednik

dr. Vesna Miličič
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
FRESHFEL EUROPE - European Fresh
Produce Association

Združenje pridelovalcev v sodobnih rastlinjaki

Aktivni člani

Cornus, d. o. o.,
Darsad, d. o. o.,
Panorganix, d. o. o.,
Panvita, d. o. o.,
Paradajz, d. o. o.

“ Skupaj želimo okrepiti medsebojno sodelovanje. Izpostavljamo vse naše prednosti in posledične koristi, ki jih od našega delovanja ima širša družba. Visokotehnološke pridelave so vzvod, ki lahko v kombinaciji z ostalimi načini pridelave, najhitreje povečajo samooskrbo slovenskega prostora z vrtninami. Za razvoj potrebujemo primerno poslovno okolje in v prvi vrsti enakovredno obravnavo z ostalimi panogami pridelave hrane (1 ha vrtnin je ekvivalent cca. 30 ha klasične pridelave poljščin). Bili smo, smo in ostajamo gonilna sila prenosa najsodobnejših globalnih tehnično-tehnoloških rešitev v slovensko poslovno okolje, na trajnostni in okoljsko sprejemljivi način, vse z glavnim ciljem, zagotoviti slovenskemu prostoru prehransko neodvisnost.

- izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2022

Oktober smo izpeljali ustanovno skupščino Združenja in začeli z izvedbo aktivnosti. Udeležili smo se letnega srečanja članov FRESHFEL EUROPE v Bruslju, kjer smo se seznanili z najnovejšimi trendi v sektorju in aktualnimi vsebinami. Konec leta smo organizirali in izvedli prvo sadjarsko-zelenjadarsko konferenco, na kateri smo predstavili aktualne izzive v sektorju. Predstavniki podjetij so na okrogli mizi razpravljali o trenutnem stanju pridelave sadja in zelenjave v Sloveniji in prihodnjih izzivih.

Cilji v letu 2023

- Krepitev ugleda pridelave hrane v sodobnih rastlinjaki in promocija Združenja,
- reševanje aktualnih izzivov na področju pridelave v sodobnih rastlinjaki,
- organizacija in izvedba strokovnih in poljudnih dogodkov za naše člane na različne tematike s področja pridelave v sodobnih rastlinjaki in
- usmerjenost v razvoj in vpeljavo inovacij ter digitalizacija in robotizacija.

Monika Marin,
Delamaris, d. o. o.
predsednica

mag. Jana Ramuš
sekretarka

Odbor za varnost živil

Aktivni člani

AgroGold, d. o. o.,
Atlantic grupa, d. d.,
Baron, d. o. o.,
Celjske mesnine, d. d.,
Dana, d. o. o.,
Delamaris, d. o. o.,
Don Don, d. o. o.,
Don Don, d. o. o. PE Kranj,
Drogakolinska, d. d.,
Eta Kamnik, d. o. o.,
Fructal, d. o. o.,
Gea, d. d.,
Gostinstvo Vladimir Fatur, s. p. –
pivovarstvo,
Green Gold, d. o. o.,
Hlebček, d. o. o.,
Hočevar, d. o. o.,
Incom, d. o. o.,
Jata Emona, d. o. o. - JATA Reja,
Jata Emona, d. o. o.,
Konditor, d. o. o.,
Kras, d. o. o.,
Ljubljanske mlekarnice, d. o. o.,
Medex, d. o. o.,
Meja Šentjur, d. d.,
Mercator Emba, d. d.,
Mercator IP, d. o. o.,

Meso Kamnik, d. d.,
Mirovita, d. o. o.,
Mlekarna Celeia, d. o. o.,
Mlekarna Planika, d. o. o.,
Mlinotest, d. d.,
Mlinotest, d. d. NG,
Pekarna PEKS Škofja Loka,
Motor, d. o. o., PE Mlekarna
Beka,
Nektar Natura, d. o. o.,
Organa, d. o. o.,
Panvita Agromerkur,
Panvita MIR, d. d.,
Pekarna Pečjak, d. o. o.,
Perutnina Ptuj, d. o. o.,
Pivka, d. d.,
Pivovarna Laško Union, d. o. o.,
Pomurske mlekarnice, d. d.,
Perutnina Ptuj mesna industrija
ZALOG, d. o. o.,
PPS-Pekarne Ptuj, d. o. o.,
PRESAD, d. o. o.,
Proconi, d. o. o.,
Radenska, d. o. o.,
Tina, d. o. o.,
Žito, d.o.o.

“ V sled mnogih afer s hrano je danes bolj kot kadarkoli, pomembno zadržati, pa tudi pridobiti zaupanje potrošnika v varno hrano. Proizvajalci hrane moramo to zagotavljati vedno in povsod. Osnova za proizvodnjo varne hrane so dobro upravljanje z dejavniki tveganj, sledljivost,

delo z dobavitelji ter odgovornost do naših zaposlenih. Vse to se odraža v varnih in kakovostnih izdelkih, ki jih slovenski proizvajalci nudimo svojim potrošnikom. Vse to so temelji kulture varnosti hrane, ki se odraža v naših izdelkih in posledično v zaupanju potrošnika vanje.

- izjava predsednice

Aktivnosti v letu 2022

S posameznimi člani živilskih podjetij je potekalo intenzivno delo na področju izboljšanja funkcionalnosti sistemov upravljanja varnosti živil na ravni posameznih podjetij. Spremljali smo novosti na področju zagotavljanja varnosti živil, ki so bile predstavljene v okviru Evropskega združenja proizvajalcev hrane in pijač in informacije ter smernice. Aktualne vsebine smo posredovali članom. Seznanili smo se s pristopom Verifikacije sistema HACCP v realnem času in posodobitvijo Kataloga živil za javno naročanje. S predstavnico EFSA informacijske točke v Sloveniji smo govorili o aktualnih temah in možnostih sodelovanja z industrijo.

Cilji v letu 2023

- Izvedba aktivnosti o kulturi zagotavljanja varnosti živil po metodi Franka Yiannas-a iz ZDA za
- izboljšanje relevantnih dejavnikov tveganja in ustreznih ukrepov za njihovo obvladovanje,
- narediti sistem bolj prijazen uporabniku, ki ga lahko razumejo vsi zaposleni v živilskem podjetju,
- redno seznanjanje članov z aktualnimi vsebinami, ki se obravnavajo na ravni FoodDrinkEurope in aktivnejše sodelovanje s strokovnjaki za zagotavljanje varnosti živil v živilskih podjetjih,
- izboljšanje sodelovanja in harmonizacija razumevanja delov zakonodaje s predstavniki Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Mateja Tišler,
Ljubljanske mlekarne, d. o. o.
predsednica

mag. Tina Buh
sekretarka

Odbor za razvoj človeških virov

Aktivni člani

Dana, d. o. o.,
Hlebček, d. o. o.,
Ljubljanske mlekarne,
d. o. o.,
Medex, d. o. o.,
Mercator Emba, d. d.,

Ptujska klet, d. o. o.,
Radenska, d. o. o.,
Skupina Don Don,
Skupina Farme Ihan,
Skupina Panvita,
Skupina Žito

“ Pridelava in predelava živil v kriznih časih pridobi na veljavi kot del kritične infrastrukture države. Takrat se pokaže stabilnost te dejavnosti in privlačnost zaposlovanja zraste. V mirnih, nekriznih časih pa so živilska podjetja pogosto spregledana in samoumevna in se uvrščajo med manj zaželeno zaposlovalce. Tako smo v preteklem letu posvetili pozornost poklicu živilec ter vajeništvu kot fleksibilni obliki zaposlovanja tako za delodajalce kot za mlade. Dolgoročna strategija Odbora za razvoj človeških virov je promovirati poklice v živilski stroki in s tem zagotoviti kompetentne kadre, ki ustvarjajo kakovostne izdelke slovenske pridelave.

- *izjava predsednice*

Aktivnosti v letu 2022

V kmetijskih in živilskih podjetjih močno primanjkuje ustrezno usposobljenega in izobraženega kadra, zato je nujno sistemsko pristopiti k organiziranju politike upravljanja s kadri.

Odbor je največ aktivnosti namenil trajnostnim temam in digitalizaciji na področju upravljanja s človeškimi viri. Na kar nekaj intervizijskih skupinah v okviru partnerstva SRIP HRANA smo to problematiko obravnavali z več različnih zornih kotov (trajnost in HR – izbrane teme, blagovna znamka zaposlovalca, vpeljevanje digitalizacije HR procesov, primer dobre prakse – digitalizacija HR procesov, kibernetika varnost pri digitalizaciji HR procesov, na podatkih temelječ HR - pomen in zbiranje HR podatkov). Poleg tega smo aktivno razmišljali o možnostih za vzpostavitev vajeništva v živilstvu. Na področju kadrov in kompetenc sodelujemo v projektih FIELDS in I-RESTART.

Cilji v letu 2023

- Nadaljevali bomo z aktivnostmi na področju vpeljave vajeništva v živilstvo, kjer želimo doseči boljšo usposobljenost zaposlenih glede na potrebe gospodarstva, lažji prehod med izobraževanjem in delom, zgodnejšo poklicno socializacijo, zgodnejše zaposlovanje mladih ter bolj usklajeno ponudbo in povpraševanje po kadrih;
- nadaljevali bomo z aktivnostmi na področju promocije poklicev in zaposlitev v agroživilstvu in privabljanja mladih,
- načrtujemo sodelovanje v konzorciju partnerjev Centra za poslovno usposabljanje na področju trajnosti v izobraževalnih programih.

Klement Valenčak,
Atlantic Droga Kolinska,
d. o. o.
predsednik

Tamara Srdarev Smole
sekretarka

Odbor za zakonodajo in označevanje živil

Aktivni člani

Atlantic Droga Kolinska, d. o. o.,
Celjske mesnine, d. o. o.,
Dana, d. o. o.,
Delamaris, d. o. o.,
Don Don, d. o. o.,
Eta Kamnik, d. o. o.,
Fructal, d. o. o.,
Hlebček, d. o. o.,
Incom, d. o. o.,
Jata Emona, d. o. o.,
Kras, d. o. o.,
Ljubljanske mlekarnе, d. o. o.,
Medex, d. o. o.,
Mercator IP, d. o. o.,
Mercator-Emba, d. d.,
Meso Kamnik, d. d.,
Mlekarna Celeia, d. o. o.,

Mlekarna Planika, d. o. o.,
Mlinopek, d. d.,
Mlinotest, d. d.,
Panvita, d. d.,
Pekarna Pečjak, d. o. o.,
Perutnina Ptuj, d. d.,
Pivka, d. d.,
Pivovarna Laško Union,
d. o. o.,
Pomurske Mlekarnе, d. d.,
Presad, d. o. o.,
Radenska, d. o. o.,
Tastepoint, d. o. o.,
Tovarna olja Gea, d. d.,
Žito, d. o. o.,
Sunray, d. o. o.

“ Živilska industrija je trenutno v pričakovanju večjih sprememb na področju označevanja živil na evropski ravni (FOPNL, prehranski profili, poreklo, zelene trditve ipd.). Veseli me, da smo proizvajalci v okviru odbora sektorsko raznoliki, saj to omogoča kritičen in pravočasen odziv na pričakovane spremembe. Vsekakor podpiramo trajnostni okvir o katerem razmišlja Komisija, poudarjamo pa, da mora biti ta osnovan na osnovi konkretnih in realnih ciljev.
- izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2022

Delo odbora so zaznamovale spremembe na nacionalni in na evropski ravni. Ukrajinsko-ruska vojna je imela svoj vpliv tudi na dobavo surovin in s tem na način označevanja živil. V ta namen je bila organizirana izredna seja Odbora, kjer smo v sodelovanju z nadzornimi organi uspeli doseči določene prilagoditve. Objavljeni so bili prenovljeni pravilniki s področja kakovosti živil (rastlinska olja, kis, pivo, sledljivost porekla mesa) ter Smernice za označevanje oljčnega olja. Obenem se je nadaljevala aktivnost priprave pravilnika, vezanega na prepoved uporabe mesnih poimenovanj na živilih rastlinskega izvora. Na evropski ravni se napovedana prenova zakonodaje o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom v 2022 pričakuje v drugi polovici 2023. Prenova vključuje vzpostavitev sheme za ponovno označbo hranilne vrednosti na prednji strani embalaže, razširitev nabora kategorij živil, kjer bo navajanje porekla postalo obvezno, možna dopolnitev ali sprememba navedbe datuma uporabnosti z idejo zmanjšanja zadržkov hrane ter postavitve prehranskih profilov. Področja, ki jih bo Odbor prioriteto spremljal tudi v 2023.

Cilji v letu 2023

- Sodelovanje s pristojnimi vladnimi organi in nevladnimi inštitucijami ter prizadevanja za pravočasno izmenjavo mnenj,
- spremljanje, sodelovanje in vplivanje na vsebino nacionalnih in evropskih predpisov ter smernic s področja označevanja in kakovosti živil,
- priprava poročila o novicah s področja zakonodaje in označevanja živil ter s tem doseganje boljše informiranosti vseh članov GZS-ZKŽP, ki se ukvarjajo s tem področjem.

Dogodki

Vrh kmetijskih in živilskih podjetij

21. Vrh kmetijskih in živilskih podjetij z naslovom »Trajnostno v prihodnost« je osrednjo pozornost namenil trajnosti v kmetijskih in živilskih podjetjih in trendom na področju agroživilstva.

Predstavljen je bil vpogled v vse tri vidike trajnosti: okoljskega, ekonomskega in socialnega, ki postajajo zaveza v delovanju podjetij v prihodnosti, spremembe, ki jih prinaša taksonomija in kako bo to spremenilo finančno upravljanje podjetij ter kaj bodo banke zahtevale od svojih komitentov, za pridobitev kreditov.

Gostili smo direktorja Evropskega združenja za prehrano FDE. S konkretnimi primeri in izkušnjami na področju uvajanja trajnosti so delili mnenja menedžerji uglednih podjetij na okrogli mizi z naslovom »Trajnost – naša prihodnost«. Dogodek je sklenila podelitev nagrad »Naj živilsko podjetje 2022«, ki je letos potekala prvič v sodelovanju GZS – Zbornico kmetijskih in živilskih podjetij in časnika Finance.

Mednarodni kmetijsko-živilski sejem AGRA

Na razstavnem prostoru se je skupaj z GZS-Zbornico kmetijskih in živilskih podjetij predstavilo 16 podjetij, naših članov. Razstavnici so obiskali številni predstavniki slovenske živilskopredelovalne industrije, kmetijstva, vladnih in nevladnih organizacij, stanovskih zbornic ter izobraževalnih institucij.

Dogajanje na sejmu smo zaznamovali tudi s strokovnim programom in organizacijo številnih poslovnih srečanj. Najbolj odmevni so bili Sadjarski posvet 2022, Srečanje partnerjev SRIP HRANA ter Posvet o javnem naročanju in aktualnih prehranskih temah. Na slednjem so poudarili pomen vključevanja živil izboljšane hranilne sestave v javna naročila ter predstavili novosti v javnem naročanju in glavne trende na področju prehrane.

Osrednje teme sadjarskega posveta so bile namenjene prihodnosti razvoja slovenskega sadjarstva v luči novih predlogov EU zakonodaje na področju uporabe fitofarmaceutvskih sredstev, ekstremnih vremenskih dogodkov in vse višjih cen energentov, zlasti električne energije, zaščitnih sredstev, transporta in logistike, ki ogrožajo obstoj sadjarske panoge. Ves čas trajanja sejma je na razstavnem prostoru GZS-ZKŽP v hali A potekala razstava sezonskega slovenskega sadja.

Na srečanju partnerjev SRIP hrana so predstavili rezultate aktivnosti posameznih partnerjev in publikacijo, ki jo je izdala GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij ob peti obletnici delovanja SRIP HRANA.

Na sejmu AGRA je potekal podpis sporazuma o sodelovanju Gospodarske zbornice Slovenije z Gospodarsko zbornico Azerbajdžana. Na pobudo GZS – Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij je bil podpisan tudi memorandum o sodelovanju na področju polnozrnatih izdelkov. Podpisniki pričakujejo, da se bo v Sloveniji v okviru partnerstva razširila ponudba polnozrnatih izdelkov in z informiranjem ter ozaveščanjem okrepilo poznavanje potrošnikov o pomenu uživanja tovrstnih živil.

lahko najdejo na trgovskih policah. Pripravili smo tudi promocijo aktivnosti Odlični pekovski izdelki 2022 ter Pivo odlične kakovosti 2022, kjer se je predstavilo še 7 pekarskih in pivovarskih podjetij, vsak dan sejma pa se nam je predstavil tudi vinar dneva.

V okviru 60. sejma AGRA, ki je potekal od 20. do 25. avgusta 2022 v Gornji Radgoni so z nami bili tudi mladi, sodelujoči v projektu Ecotrophelia Slovenija in predstavili svoje inovativne izdelke. V okviru projekta WhoIEUGrain smo potrošnike ozaveščali o številnih polnozrnatih izdelkih, ki jih

Mlekarska konferenca 2022

Mlekarska konferenca je bila posvečena razmeram na trgu ter izzivom slovenskega mlekarstva.

Sodelovanje, ki temelji na dolgoročnih pogodbah, je ključno za dobro sodelovanje deležnikov v verigi. Zaupanje in razumevanje bosta ohranila verigo stabilno tudi v prihodnje. Pomembno pa je, da tudi država začrta jasno pot razvoja in upošteva vse člene v verigi ter s stalnim komuniciranjem skrbi za informiranje in ozaveščanje potrošnika zakaj je pri nakupu pomembno izbrati slovensko mleko in mlečne izdelke.

Svoja razmišljanja so na okrogli mizi »Kako ohraniti stabilno mlekarstvo verigo?« delili predstavniki mlekarn, odkupovalcev mleka in trgovcev. Dogodka so se poleg predstavnikov pridelovalcev, odkupovalcev in predelovalcev mleka udeležili še trgovci in predstavniki državnih institucij, prisotne pa je nagovorila tudi državna sekretarka za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Veliki spomladanski živilski seminar

Veliki spomladanski živilski seminar o označevanju živil.

Prioritete EU na področju prehranske in potrošniške politike, obvezne in prostovoljne navedbe na živilih, nacionalna zakonodaja na področju označevanja ter druge aktualne vsebine s področja varnosti in označevanja živil so bile teme letošnjega velikega spomladanskega živilskega seminarja, ki ga je pripravila GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij.

Udeleženci so se seznanili tudi z vplivi zdravstvene politike na izbor živil v okviru javnega naročanja in uravnoteženostjo jedilnikov, usmeritvami za trajnostno pridelavo hrane na ravni EU ter trajnostnimi oznakami in zelenimi trditvami s poudarkom na živilski embalaži. Pomembna tema seminarja so bili tudi izzivi na področju zmanjševanja izgub hrane in odpadne hrane v verigi preskrbe s hrano.

Veliki jesenski živilski seminar

Veliki jesenski živilski seminar osrednjo pozornost namenja varnosti živil.

Na dogodku so bile predstavljene novosti na področju zagotavljanja varnosti živil z vidika zakonodaje, nadzora in znanstvenih študij, kako lahko nosilci živilske dejavnosti učinkovito prepoznajo in obvladajo potencialne dejavnike tveganja.

Gre za tradicionalni letni dogodek, ki je namenjen tehnologom v živilskih podjetjih in ostalim predstavnikom iz različnih institucij. Več kot 60 udeležencev se je seznanilo o čistilih in razkužilih, nano delcih, mikroplastiki, endokrinih motilcih, mineranih oljih, kot tudi s sistemom prioritizacije dejavnikov tveganj v živilih. Seminar je zaključilo predavanje na temo spoštovanja trajnostnih načel pri proizvodnji živil oz. v celotni oskrbni verigi.

Seminar o označevanju prehranskih dopolnil

Označevanje in oglaševanje prehranskih dopolnil, je bilo v ospredju seminarja na temo prehranskih dopolnil.

Na dinamičnem in interaktivnem seminarju smo obravnavali različna področja zakonodaje: označevanje prehranskih dopolnil, prehranske in zdravstvene trditve, rastline in rastlinski material, spletno prodajo in oglaševanje, vitamine in minerale, nova živila, princip vzajemnega priznavanja in aktualne spremembe in novosti.

Delili smo vpogled v stališča evropskih sektorskih združenj, predvsem združenja Food Supplements Europe ter predstavili praktične primere.

Mednarodni dan piva

Mednarodni dan piva vsako leto poveže in razveseljuje ljubitelje piva in pivovarje, je poklon njihovem delu in delu vseh partnerjev in podpornikov s skupnim prizadevanjem za pozitiven dvig ugleda piva.

Mednarodni dan piva je potekal 5. avgusta 2022 s slovesnostjo v pivovarni Zajc, ki jo je pripravilo Združenje slovenskih pivovarn. Za to priložnost so pivovarji zvarili posebno skupno nizko alkoholno pivo, ki je predstavljalo povezovalni element na vseh lokacijah članov Združenja slovenskih pivovarn. Ob tem so pivovarji pozvali k uživanju piva z nižjimi ali brezalkoholnimi stopnjami in predstavili povezovanje hrane in piva. Ciceron Samo Žabkar je prepletel lokalne gastronomske posebnosti z različnimi pivi članov Združenja slovenskih pivovarn. Dogodek je popestrila vodena degustacija piva in lokalne kulinarike ter razstava izdelkov članov Združenja. Dogodek je obiskal tudi evropski poslanec Franc Bogovič, ki je podpredsednik Evropskega poslanskega kluba piva, župani lokalnih občin in predstavniki lokalnih turističnih organizacij.

7 kompetenc za krepitev inovativnosti

Identificirati ključne kompetence za podjetništvo in krepiti inovativnost je bilo v ospredju konference.

Na konferenci so bile predstavljene tudi aktivnosti projekta EntreCompFood za vpeljavo novih učnih priložnosti s ciljem, da se pritegne čim več mladih v dejavnosti agroživilstva. Dogajanje je popestrilo predavanje Miguela Lladója, mednarodno priznanega profesorja strateškega vodenja na Univerzi v Barceloni in avtorja knjige v slovenščini z naslovom »Zaljubiti se v prihodnost – zapiši sam svojo prihodnost!«. Dogodek je potekal v okviru 2. nacionalne konference EntreCompFood projekta v Ljubljani, ki jo je organizirala GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij.

Predavanje, ki temelji na knjigi Zaljubiti se v prihodnost profesorja Miguela Lladója, si lahko ogledate na ENTRECOMPFOOD YouTube kanalu.

Po primorsko

Primorski okusi prevzeli prestolnico.

Že sedmo leto zapored je v mestnem središču Ljubljane potekala tradicionalna prireditev Po Primorsko, tokrat zaradi vremena 6. oktobra 2022. Na Pogačarjevem trgu so se primorska živilska podjetja in zadruge obiskovalcem predstavile z brezplačnimi degustacijami kakovostnih domačih izdelkov in vini. Letos je na prireditvi Po Primorsko sodelovalo enajst primorskih živilskih podjetij in zadrug: Mlinotest, d. d. iz Ajdovščine, Mlekarna Planika, d. o. o. Kobarid, Pivka perutninarstvo, d. d., Delamaris, d. o. o., Kras, d. o. o. iz Sežane, Vinakoper, d. o. o., Vinakras, z. o. o., Sežana, Klet Brda, z. o. o. Dobrovo, Kmetijska zadruga Tolmin, z. o. o., Tolmin, Kmetijsko gozdarska zadruga Idrija, z. o. o. in Kmetijska zadruga Agraria Koper, z. o. o..

S skupnim nastopom pod sloganom Po primorsko podjetja in zadruge še naprej prikazujejo pestrost in bogastvo širše primorske regije in s tem krepijo promocijo primorske kulinarike. Kulinarična prireditev je pritegnila številne sladokusce, tako domače kot tudi tuje.

Regijska srečanja kmetijskih in živilskih podjetij

Okrepiti sodelovanje članov z različnih dejavnosti na ravni regij, spodbuditi sodelovanje, deliti dobre prakse in znanje vse to je združilo GZS – Zbornico kmetijskih in živilskih podjetij in regionalne gospodarske zbornice.

Na skupnih srečanjih s podjetji smo krepili zavedanje, da le povezani smo močnejši in konkurenčnejši na trgu. Skupaj smo izvedli 5 regijskih srečanj. Na regijskih srečanjih smo predstavili gospodarski pomen kmetijskih in živilskih podjetij in glavne izzive, s katerimi se srečujejo podjetja. Med glavne izzive podjetij sodijo upravljanje s krizami (pandemija, vojne), okolje, zlasti klimatske spremembe, energija, embalaža, biodiverziteteta, zavržki hrane, zdravstvena politika in zdrav življenjski slog, prehranska politika, skrb za konkurenčnost in rast, delovna mesta, digitalizacija in robotizacija, internacionalizacija, kadri, trgovina, kmetijstvo in razvoj podjetništva, varnost hrane

in znanje.

V odgovorih 35 predsednikov in direktorjev uprav različnih podjetij, ki so sodelovala na regijskih okroglih mizah, so se oblikovale številne pobude in ideje.

Veliko je še razvojnih možnosti, ki bi povezala regije, predstavila njihovo celovito ponudbo, oblikovala dobre platforme za kmetijstvo, gospodarstvo, šport in turizem. Izzivi nas čakajo na razvoju transportnih poti, logistike in gostinsko turistične infrastrukture.

Delegacija na EXPO Dubaj in sejem GULFOOD

Na EXPO 2020 v Dubaju se je okviru poslovnega foruma »Slovenia – The Green Table of Europe« z najboljšimi rešitvami in dobrimi praksami predstavilo 23 kmetijskih in živilskih podjetij iz Slovenije.

Z obiskom poslovne delegacije kmetijskih in živilskih podjetij smo zaokrožili niz priprav in promocij podjetij za učinkovit nastop na trgu Združenih arabskih emirатов in trgov regije Bližnjega vzhoda. V okviru poslovnega obiska so slovenski gospodarstveniki iz 23 podjetij obiskali tudi največji specializirani živilski sejem v regiji »Gulfood«. Predstavljeno je bilo sodelovanje v okviru partnerstva SRIP Hrana.

Močno delegacijo s 44 gospodarstveniki smo na GZS organizirali v sodelovanju z Javno agencijo SPIRIT Slovenija in Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Dodana vrednost tovrstnih dogodkov je predvsem krepitev poslovnega mreženja s potencialnimi partnerji s ciljnih trgov. Gost foruma je bil minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, dr. Jože Podgoršek.

Kongres mednarodnega pekarskega združenja AIBI

Osrednja pozornost kongresa je bila namenjena globalnim izzivom pekarskega sektorja, ki so posledica podnebnih sprememb, covid krize in vojne v Ukrajini.

V sodelovanju z več kot 20 uglednimi domačimi in tujimi predavatelji je na Bledu od 16. do 18. junija 2022 potekal kongres mednarodnega pekarskega združenja AIBI. Na dnevnem redu so bili trajnost, kot središče globalnih trendov in političnih usmeritev Evropske unije ter inovacije, ki so ključni pospeševalci uspešnega razvoja pekarske industrije.

Kako se strateško lotevajo reševanja različnih izzivov so predstavili sodelujoči vodilni predstavniki mednarodnih pekarskih podjetij. Okrog 120 udeležencev iz 15 držav je pridobilo tudi nove poslovne kontakte ter izmenjalo dobre prakse in ideje za spodbujanje nadaljnjega razvoja odpornega in trajnostnega pekarstva.

Posvet o javnem naročanju in aktualnih prehranskih temah

Posvet o javnem naročanju in aktualnih prehranskih temah je poudaril pomen živil izboljšanje hranilne sestave in njihove zastopnosti pri javnem naročanju živil.

Na dogodku so bile predstavljene novosti na področju javnega naročanja živil in aktualne teme s področja prehrane, s poudarkom na polnozrnatih izdelkih. Predstavljen je bil Katalog živil za javno naročanje, ki predstavlja pomembno orodje za naročanje živil v javnih zavodih. Gre za aplikacijo, ki jo je razvila GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, skupaj s partnerji. Ta javnim zavodom močno olajša pripravo predračuna živil, saj je oblikovana tako, da sproti izračunava zakonodajno zahtevane deleže ekoloških živil, živil iz shem kakovosti in izločenih sklopov.

Na področju aktualnih tem v prehrani so bile predstavljene vse dimenzije trajnosti v agroživilstvu ter glavni trendi na področju označevanja in uživanja živil izboljšane hranilne sestave. Še posebej so bile izpostavljene aktivnosti, vezane na promocijo in ponudbo polnozrnatih izdelkov ter označevanje in uživanje živil izboljšane hranilne sestave. Gre za pomemben trend v prehrani, ki mu bo v prihodnje namenjeno vse več pozornosti. GZS-Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij je posvet organizirala na 60. Mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni za predstavnike javnih zavodov.

Srečanje partnerjev SRIP HRANA

Strateško razvojno inovacijsko partnerstvo SRIP HRANA je ob peti obletnici delovanja izdalo publikacijo z naslovom »Skupaj z znanjem za prihodnost«.

Publikacija povzema glavne mejnike partnerstva na vseh opredeljenih fokusnih področjih v petletnem obdobju med 2017 in 2022.

Publikacija je bila partnerjem predstavljena na sejmu AGRA, kjer je potekalo že tradicionalno srečanje partnerjev SRIP HRANA. Tokratnega srečanja se je udeležil minister za kohezijo in regionalni razvoj dr. Aleksander Jevšek. Partnerske organizacije so predstavile implementiranje akcijskega načrta na izbranih prednostnih področjih. Izpostavljene so bile raziskave in najnovejši rezultati raziskav in projektov članov partnerstva.

Posvet o javnem naročanju za ponudnike živil

Glavni namen posveta je bil seznanitev ponudnikov živil in tudi javnih zavodov, z novostmi s področja javno naročniške zakonodaje in pravno predlaganih rešitev za določene situacije v postopkih javnega naročanja, ki se vsakodnevno porajajo v praksi.

Predstavljeni so bili tudi primer dobre prakse dinamičnega nabavnega sistema, revizijski postopki v praksi, ESPD obrazec ter možni načini reševanja problematike dviga cen živil v javnih zavodih.

Žitna konferenca 2022

Žitni sektor potrebuje več sušilnih in skladiščnih kapacitet.

Temelj za uspešno in stabilno žitno verigo, ki bo konkurenčna, je dolgoročno sodelovanje vseh členov v verigi, vzpostavitev sheme izbrane kakovosti za žita in ustrezno strateško investiranje v sušilne in skladiščne kapacitete. Sektor potrebuje strateško investiranje tako za prilagoditve na podnebne spremembe, kot v trajnostno pridelavo in predelavo.

O tem je bilo govora na žitni konferenci, ki jo je organizirala Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pri GZS. Gre za osrednji letni dogodek srečanja z deležniki žitnega sektorja, predstavitev strokovnih vsebin, napovedi ter razprave o najaktualnejših vsebinah v sektorju.

Žitno konferenco je zaključila okrogla miza z naslovom »Kako zagotoviti konkurenčno žitno verigo?«, na kateri so sodelovali Danilo Kobal, Mlinotest, d. d., Enver Šišić, Perutnina Ptuj, d. o. o., Silvester Pečjak, Pekarna Pečjak, d. o. o., Stojan Hergouth, Jata Emona, d. o. o. in Uroš Lozej, vodja nabave v Sparu.

Sadjarsko – zelenjadarska konferenca 2022

Prilagoditev na podnebne spremembe, zmanjšanje porabe fitofarmaceutskih sredstev za 50% do leta 2030 in krepitev trajnostnih ciljev pridelave sadja in zelenjave so ključni izzivi sektorja.

Poleg izzivov sektorja je prva sadjarsko – zelenjadarska konferenca opozorila tudi na aktualne razmere v sektorju sadjarstva in zelenjadarstva in predstavila statistične podatke o pridelavi sadja in zelenjave v Evropi in Sloveniji ter pogled trgovca glede načrtovanja odkupa sadja in zelenjave pri nas. V okviru konference sta potekali dve okrogli mizi. Na prvi so sogovorniki opozorili na pomanjkljive evidence in nujno ureditev le-teh za nadaljnji strateški razvoj sektorja. Izpostavili so tudi pomen sodelovanja in skupnega nastopa na trgu s ciljem povečanja produktivnosti in dodane vrednosti. Druga okrogla miza pa je bila namenjena predstavitvi uspešnih zgodb podjetij, ki se ukvarjajo s pridelavo sadik, sadja in zelenjave v Sloveniji.

Sadjarski posvet

Na sejmu AGRA je poleg sadjarskega posveta potekala tudi razstava lokalno pridelanega sadja.

Tradicionalni sadjarski posvet je podal prvo oceno letnega pridelka jabolka in hrušk v državah s Severne poloble in predstavil aktualne razmere na trgu sadja. Posvet vsako leto organizira Združenje za sadjarstvo pri GZS – Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij.

Na okrogli mizi so udeleženci izpostavili izzive, ki jih prinaša predlog uredbe o trajnostni rabi fitofarmaceutskih sredstev za slovensko sadjarstvo. Na razstavnem prostoru GZS-ZKŽP je ves čas sejma potekala razstava lokalno pridelanega sadja, s poudarkom na jabolkih in hruškah.

Strokovna sadjarska ekskurzija

Sadjarji na ogledu dobrih praks v Avstriji.

Ogled pilotnega projekta vpeljave agrovoltaike v trajnem nasadu raziskovalnega centra Haidegg v Avstriji je bila ena od destinacij, ki so si jo ogledali udeleženci strokovne sadjarske ekskurzije, ki jo je pripravila GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij za člane Združenja za sadjarstvo, raziskovalce, svetovalce in odločevalce politik. Ogledali so si tudi sadjarsko kmetijo mladega avstrijskega prevzemnika in primere uspešnih zgodb povezovanja pridelovalcev sadja v Avstriji in njihovega skupnega nastopa na trgu.

Akademija za embalažo 2.0

O označevanju in trendih.

V letu 2022 smo drugič izvedli Akademijo za embalažo 2.0, ki prihaja v stik z živili, ki je potekala v okviru projekta KOC HRANA 2. Akademija se je ukvarjala s področjem embalaže in povezovala agroživilska podjetja, ki so v sodelovanju s kemijskimi in papirno predelovalnimi podjetji pridobivali nova znanja, izkušnje in ideje o strategijah vrstah in trendih na področju embalaže.

V šestih dneh strokovnega programa so strokovnjaki iz Gospodarske zbornice Slovenije in zunanji strokovnjaki z inštitutov, fakultet, državnih organov in drugi predavali o različnih vidikih, ki so povezani z embalažo, udeleženci pa so se seznanili s številnimi novostmi. Dogodek je vključeval strateške in zakonodajne vidike embalaže, potrošniške trende, pomen označevanja embalaže in uvajanje pametne ter aktivne embalaže na trgu. Dodana vrednost pa je bila tudi povezovanje več kot 100 predstavnikov sodelujočih podjetij in 20 različnih strokovnjakov.

Izobraževanje za kmetijske inšpektorje

Za nadzor nad realizacijo javnih naročil v javnih zavodih je po Zakonu o kmetijstvu pristojna kmetijska inšpekcija.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (ZKme-1F) prinaša v letu 2022 nove določbe glede nadzora realizacije naročila za živila v javnih zavodih. Javni

zavodi so zavezani realizirati naročila ekoloških živil in živil iz shem kakovosti, ki so jih navedli v javnem naročilu in so skladni z Uredbo o zelenem javnem naročanju (12 % ekoloških živil in 20 % živil iz shem kakovosti).

V ta namen smo na GZS – Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij organizirali izobraževanje za kmetijske inšpektorje, na katerem smo jim predstavili javno-naročniško zakonodajo, postopek priprave predračuna po Katalogu živil za javno naročanje in aplikacije, ki jim bodo v pomoč pri iskanju predračuna določenega javnega zavoda in ostalih informacij.

Seminar Konkurenčno pravo v agroživilstvu

Osrednje teme so bile namenjene pravilom konkurence, prevladujočemu položaju na trgu in nedovoljenim ravnanjem.

Kaj je pomembno vedeti na področju konkurenčnega prava v celotni agroživilski verigi in kakšne so sankcije, ki sledijo, če pravil ne spoštujemo, so bile osrednje teme seminarja o konkurenčnem pravu v agroživilstvu, ki ga je pripravila Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pri GZS.

Ali spoštujemo pravila konkurence, poznamo vsebine o čem se lahko in o čem se je prepovedano pogovarjati z dobavitelji ali drugimi poslovnimi partnerji na sestankih, sejnih, druženjih, da ne kršimo konkurenčnega prava. Imamo morda sklenjene omejevalne sporazume, nevede zlorablamo prevladujoči položaj na trgu, oblastno omejujemo konkurenco, se dogovarjamo o cenah in še bi lahko naštevali.

Poznamo nedovoljena ravnanja, ki jih opredeljuje zakon o kmetijstvu, v nabavni ali prodajni službi podjetja, vemo, da so obvezne pisne pogodbe na 15.000 EUR z obvezno navedenimi sestavinami po zakonu o kmetijstvu. Kakšne so kazni, če izvajamo nedovoljena ravnanja ali kršimo konkurenčno pravo, lahko so tudi do 10 % letnega prometa podjetja. Poznamo tveganja in imamo izdelan program skladnosti poslovanja, če pride do zaznane kršitve.

Izobraževanje tehnologov s področja krmil

Skupaj z Upravo za varno hrano veterinarstvo in varstvo rastlin smo na letnem izobraževanju udeležencem predstavili novosti na področju krmne zakonodaje in jih seznanili s poročilom revizije Evropske komisije glede izvajanja uradnega nadzora na področju krme, kjer so bili predstavljeni zaključki in priporočila.

V nadaljevanju smo obravnavali novosti na področju krmnih dodatkov, s poudarkom na novih oziroma zavrnjenih dovoljenjih ter umiku krmnih dodatkov s trga. Temeljito smo proučili HACCP koncept, test navzkrižne kontaminacije ter test homogenizacije, skladno z Uredbo 183/2005/ES. Udeleženci so se seznanili tudi z vsebino nove Uredbe o medicirani krmi (2019/4/EU). Posveta so se udeležili člani Združenja proizvajalcev krmil, inšpektorji območnih uradov in odgovorni za nadzor krme.

Aktivnosti

22. Senzorično ocenjevanje pekovskih izdelkov

Ocenjenih je bilo 208 izdelkov iz kategorije kruha, pekovskega peciva, finega pekovskega peciva, keksov, testenin in svežih slaščic v hladni verigi. Zlata priznanja je prejelo 189 izdelkov iz 14 podjetij.

V kategoriji kruha je bilo podeljenih 96 priznanj, v kategoriji pekovskega peciva 29, v kategoriji finega pekovskega peciva 38, v kategoriji svežih slaščic v hladni verigi 20, v kategoriji keksov 3 ter v kategoriji testenin 3. V okviru 22. senzo-

ričnega ocenjevanja kruha, pekovskega peciva, finega pekovskega peciva, keksov, testenin in svežih slaščic v hladni verigi je strokovni senzorični panel, ki ga sestavljajo predstavniki različnih organizacij, ocenil 208 izdelkov. Podjetja sledijo trendom povpraševanja po hrani, ki se v zadnjih letih močno spreminjajo. To je razvidno tudi iz nabora ocenjenih pekovskih izdelkov, ki vsebujejo manj soli ali več polnozrnatih sestavin ali drugih funkcionalnih sestavin.

Podelitev zlatih priznanj za odlično kakovost kruha, pekovskega peciva, finega pekovskega peciva, keksov, testenin in svežih slaščic v hladni verigi je potekala na slavnostni seji »Odlični pekovski izdelki 2022« na Gospodarski zbornici Slovenije, kjer so priznanja prejela podjetja Conditus, d.o.o., Delakorda, d.o.o., Don Don, d.o.o., Hlebček, d.o.o., Iz krušne peči, d.o.o., Konditor, d.o.o., Mercator IP, d.o.o., Mlinopek, d.d., Mlinotest, d.d., Pekarna Pečjak, d.o.o., PPS-Pekarne Ptuj, d.o.o., Sastela, d.o.o., Spar Slovenija, d.o.o. in Žito, d.o.o..

2. Senzorično ocenjevanje piva

Priznanje in znak »Pivo odlične kakovosti 2022« je prejelo 21 piv iz 9 pivovarn.

V okviru aktivnosti strateškega razvojno-inovacijskega partnerstva SRIP HRANA je GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij v sodelovanju z Inštitutom za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije (IHPS) organizirala 2. Senzorično ocenjevanje piva. Na njem so ocenjevali naslednje lastnosti piva: videz, vonj, okus, tekstura ter grenčica.

Na senzorično ocenjevanje je bilo prijavljenih 39 vzorcev piva. Zlata priznanja je prejelo 21 piv iz 9 pivovarn. Rezultati senzoričnega ocenjevanja so pokazali, da raznovrstnost piv v Sloveniji narašča, kar potrošnikom omogoča, da lahko na trgovinskih policah najdejo široko ponudbo piv. S senzoričnim ocenjevanjem piva želimo prispevati k promociji in vzpostavitvi piv odlične kakovosti ter posledično k razvoju sektorja pivovarstva. Varjenje piva namreč predstavlja enega najstarejših biotehnoloških postopkov, ki

pa ima izjemen potencial tudi v razvoju in sodelovanju z raziskovalnimi institucijami.

Slavnostna podelitev plaketa »Pivo odlične kakovosti 2022« je potekala v Žalcu, kjer je zlata priznanja prejelo 21 piv iz 9 pivovarn: 4IPA, d.o.o., Green Gold, d.o.o., Lipnik, pivovarna in kovinarstvo, d.o.o., Msos, s.p., PE Pivovarna Zajc, Pivovarna Haler, Miran Dobrešek, s.p. Pivovarna Laško Union, d.o.o., Savinjska pivovarna, d.o.o., Time Brewery, d.o.o. in Tovarna Pivovarna, d.o.o..

Ustanovitev Nacionalnega stičišča za senzorične raziskave živil

Nacionalno stičišče predstavlja pomemben doprinos k razvoju in večji prepoznavnosti ter inovativnosti slovenskega agroživilstva.

Na Gospodarski zbornici Slovenije je 14. junija 2022 potekala ustanovna seja Nacionalnega stičišča za senzorične raziskave živil, ki je bilo ustanovljeno v okviru partnerstva SRIP HRANA. Stičišče predstavlja pomemben doprinos k razvoju, večji prepoznavnosti in inovativnosti slovenskega agroživilstva.

Stičišče je osrednja točka povezovanja strokovnjakov, ki se ukvarjajo s senzorično znanostjo na nacionalni ravni in ki delujejo v podjetjih ali partnerskih institucijah strateškega razvojno-inovacijskega partnerstva SRIP HRANA. Nacionalno stičišče za senzorične raziskave živil SRIP HRANA je postalo tudi polnopravni član Evropskega združenja za senzoriko (European Sensory Science Society).

Ustanovitev partnerstva za polnozrnatne izdelke

Partnerstvo za polnozrnatne izdelke je podpisalo 16 članov partnerstva, ki so se zavezali k širjenju ponudbe polnozrnatih izdelkov, promociji, informiranju in ozaveščanju potrošnikov o pomenu uživanja tovrstnih izdelkov.

Partnerstvo je bilo ustanovljeno na seji AGRA avgusta 2022 s podpisom Memoranduma o sodelovanju na področju polnozrnatih izdelkov. Memorandum so podpisali Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za zdravje, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Kmetijski inštitut Slovenije, In-

štitut za nutricionistiko, Izobraževalni center Piramida Maribor, GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, Biotehniška fakulteta UL, Fakulteta za vede o zdravju UP, Don Don, d. o. o., Hlebček, d. o. o., Mlinarjev sin, d. o. o., Mlinotest, d. d., Pekarna Pečjak, d. o. o., Reprokolinska, d. o. o. in Žito, d. o. o..

Glavni namen podpisnikov listine je s skupnim sodelovanjem in povezovanjem doprinesti k spremembam prehranjevalnih navad potrošnikov ter s tem k povečanju vnosa prehranske vlaknine med potrošniki.

Zaveza odgovornosti

Na trgovskih policah je mogoče najti vedno več brezalkoholnih pijač in mlečnih izdelkov z manj dodanega sladkorja ter pekovskih izdelkov z nižjo vsebnostjo soli.

Zaveza odgovornosti je projekt živilske industrije, ki je bil lansiran v letu 2015 z namenom doseganja ciljev izboljšanja hranilne sestave živil. Podpisniki zavez odgovornosti sektorja brezalkoholnih pijač, mlekarstva in pekarstva so nadaljevali svojo pot k doseganju zastavljenih ciljev na področju zavez odgovornosti ter širjenju ponudbe živil izboljšane hranilne sestave.

Skupaj 25 podjetij treh sektorjev (sektor brezalkoholnih pijač, sektor mlekarstva in sektor pekarstva), ki so podpisniki zavez odgovornosti, si že vrsto let prizadevajo potrošniku ponuditi živila izboljšane hranilne sestave in tako odgovorno pristopiti k prehranskemu izzivu sodobnega sveta. Prizadevajo si za odgovorno oglaševanje in obnašanje v šolah, širjenje ponudbe izdelkov z manj dodanih sladkorjev, soli, maščob ali več prehranske vlaknine ter za spodbujanje zdravega življenjskega sloga.

Napredek podpisnikov na področju zavez odgovornosti se vsako leto spremlja

z zbiranjem in analizo podatkov, rezultati analize po posameznih sektorjih pa so javnosti predstavljeni v poročilu o napredku.

Najnovejša publikacija predstavlja napredek treh sektorjev podpisnikov zavez odgovornosti za leto 2021 v primerjavi z izhodiščnim letom zavez odgovornosti posameznega sektorja.

Več informacij na:
spletni strani Zaveza odgovornosti in
Facebook strani Zaveza odgovornosti

Ecotrophelia Slovenija 2022

Zmagovalna ekipa z izdelkom Wibuba bar na evropskem tekmovanju osvojila posebno nagrado za najboljšo komunikacijsko strategijo.

Ecotrophelia Slovenija, študentsko tekmovanje s področja razvoja novih ekoinovativnih živil, je v letu 2022 potekalo že 14. leto. Svoj izdelek je predstavilo sedem študentskih ekip iz različnih slovenskih univerz in fakultet.

Zmagovalni izdelek je postala žitna rezina Wibuba bar, sklop treh prehranskih izdelkov, katerih namen je zagotoviti op-

timalen razvoj ploda in dojenčka skozi ustrezno prehrano matere in partnerja. Na drugo mesto se je uvrstil izdelek Barli, fermentirana žitna ploščica, prelita z malinami in temno čokolado, tretje mesto je pripadlo izdelku WrapUp – tortilja, narejena iz sestavin, ki veljajo za stranski proizvod industrije, kot sta bučna prga in pivovarske tropine. Vse tri nagrajene ekipe prihajajo z Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Ostali izdelki, ki so jih ustvarili in predstavili študenti, so bili: Hajdi (mešanica živil za pripravo obroka), Moo-Cha (fermenti-

rani mlečni izdelek), Take&Bake (gotova mešanica za peko z drožmi) ter Vijolični užitek (sadni namaz).

Zmagovalna ekipa se je udeležila evropskega tekmovanja Ecotrophelia Europe, ki je potekalo oktobra 2022 na sejmu SIAL v Parizu in osvojila posebno nagrado za najboljšo komunikacijsko strategijo.

Katalog živil za javno naročanje

Katalog živil za javno naročanje je spletna aplikacija, ki predstavnikom javnih zavodov omogoča hitro, učinkovito in zakonodajno pravilno pripravo javnega naročila.

Katalog nudi že narejeno analizo trga, saj vsebuje izdelke živilskih podjetij, kmetij in zadrug, ki sodelujejo na javnih razpisih za živila. Po vnosu željenih količin in ocenjenih cen pri posameznem tipu izdelka, se sproti preračunavajo odstotki doseženih ekoloških živil in živil, ki imajo enega od certifikatov shem kakovosti.

Prav tako se izračunavajo tudi izločeni sklopi, ki lahko dosežejo do 20 % vrednosti javnega naročila. V primeru, da javni zavod ne dosega zakonodajnih zahtev (najmanj 12 % ekoloških živil in najmanj 20 % živil iz shem kakovosti, glede na celotno količino izdelkov, izraženo v kilogramih ter največ 20 % izločenih sklopov glede na celotno ocenjeno vrednost javnega naročila), ga aplikacija na to opozori z rdečim trikotnikom.

V letu 2022 smo izvedli pomembno nadgradnjo, ki ponudnikom živil, ki imajo vnesene svoje izdelke v Katalog živil za javno naročanje omogoča avtomatsko

izpolnjevanje predračunov, oblikovanih po aplikaciji. To zanje pomeni velik prihranek časa, saj podatke o izdelkih samo enkrat vnesejo v aplikacijo, potem pa se ti podatki avtomatsko prenesejo v predračun. Načrtujemo tudi pilotni projekt, v katerem bi preizkusili avtomatsko izračunavanje meril znotraj aplikacije in povezavo aplikacije s šiframi iz materialnega knjigovodstva, za lažje spremljanje realizacije javnega naročila.

HACCP svetovanje

S pomočjo individualnega svetovanja želimo poenostaviti in izboljšati implementacijo sistema HACCP v podjetjih.

Cilj individualnega svetovanja je naučiti udeležence v podjetjih pravilne identifikacije dejavnikov tveganj in ocene rizika njihovega negativnega vplivanja na kakovost in varnost proizvodnega procesa oziroma končnega izdelka ter učenje veščin za učinkovitejše presojanje implementiranih sistemov varnosti in kakovosti.

Hkrati so udeleženci vodeni skozi proces prepoznavanja in uporabe glavnih atributov verifikacije lastnega sistema ter spremljanja njegove učinkovitosti v vsakem trenutku (verifikacija sistema v realnem času). S tem znanjem lahko podjetje sproti in ciljano usmerja vire v tisto področje, subjekt ali predmet, ki je v danem trenutku najbolj ranljivo in vnaprej preprečuje vsa potencialna neskladja.

Dnevi slovenskega turizma

Združenje slovenskih pivovarn pri GZS je v okviru memoranduma o sodelovanju, podpisanega leta 2021 v okviru treh zbornic Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij, Turistično gostinske zbornice Slovenije in Obrtne zbornice Slovenije, Sekcije za gostinstvo in turizem sodelovalo na Dnevih slovenskega turizma.

Ti so prvič potekali pod okriljem Slovenske turistične organizacije in v sodelovanju z največjimi deležniki slovenskega turizma. Združenje slovenskih pivovarn se je predstavilo na razstavnih prostorih Gostinsko turistične zbornice Slovenije,

sodelovalo na pogostitvah Slovenske turistične organizacije in Turistične zveze Slovenije. Pivo so predstavili kot zanimiv trendovski spremljevalec zahtevnih pogostitev. Svoje aktivnosti so nadgradili s predavanjem na prvi JRE Akademiji. Govorili so o trendih pivovarstva v Sloveniji in spajanju piva in hrane. Pivo in njegovi ustvarjalci so pod okriljem Združenja slovenskih pivovarn pri GZS pokazali nove velike potenciale piva v gastronomski ponudbi Slovenije.

Širjenje ponudbe živil izboljšane hranilne sestave

Predstavitev ponudbe živil izboljšane hranilne sestave javnim zavodom

V okviru programa Več ugodnejših so bili za javne zavode organizirani različni dogodki, delavnice, konference, seminarji z namenom seznanitve predstavnikov javnih zavodov z aktualno ponudbo živil izboljšane hranilne sestave. Živila izboljšane hranilne sestave so dodatno označena v aplikaciji Katalog živil za javno naročanje za namene vključevanja v javna naročila. V okviru dogodkov so za predstavnike javnih zavodov potekale tudi degustacije živil izboljšane in ugodnejše hranilne sestave, ki so jih prispevala živilska podjetja vključena v publikacijo Odloči se za živila izboljšane hranilne sestave.

Izdaja publikacije Odloči se za živila izboljšane hranilne sestave 2022

Konec leta 2022 je izšla publikacija Odloči se za živila izboljšane hranilne sestave 2022, ki je nastala v okviru programa Odloči se za in je namenjena potrošnikom. V publikacijah je predstavljena aktualna ponudba živil izboljšane in ugodne hranilne sestave. Živila izboljšane hranilne sestave so v publikaciji razdeljena v 8 kategorij (brezalkoholne pijače, izdelki iz testa, izdelki iz žit, mesni izdelki in pripravki, mlečni izdelki, pekovski izdelki, sadni džemi, marmelade in namazi ter ostali izdelki). Poleg tega pa lahko potrošniki v publikaciji najdejo tudi kategorijo živil ugodne hranilne sestave.

Poslovanje kmetijskih in živilskih podjetij v Sloveniji v letu 2021

Poslovanje kmetijskih in živilskih podjetij v Sloveniji v letu 2021 je publikacija, ki poleg pregleda poslovanja vključuje tudi sektorski pregled poslovanja, primerjavo poslovanja s preteklim letom in v zadnjem petletnem obdobju. Zbrani podatki o poslovanju kmetijskih in živilskih podjetij so dobri, vsaj za večji del dejavnosti. To pomeni, da je sektor kljub številnim globalnim izzivom močan in odporen ter sposoben preskrbeti trg z varno in dostopno hrano.

Nacionalni projekti

CRP PROJEKT PREMOSTITEV VRZELI V BIOGOSPODARSTVU

Od gozdne in kmetijske biomase do inovativnih tehnoloških rešitev (Bridge2Bio)

Namen projekta Bridge2Bio je analiza razpoložljivih in izkoriščenih virov kmetijske in gozdne biomase v Sloveniji. Slovenija se (skupaj z drugimi državami srednje in vzhodne Evrope) uvršča med države z nezadostno izkoriščenim potencialom biogospodarstva. V okviru projekta obravnavamo vrzeli, ki omejujejo povezovanje med gospodarskimi subjekti pri (ekonomsko, energetska, snovno) učinkovitejši proizvodnji in rabi kmetijske ter gozdne biomase.

Ozaveščamo javnost o koristih prehoda v trajnostno krožno gospodarstvo, sooblikujemo podporne ukrepe in spremljajoče aktivnosti za razvoj biogospodarstva, obravnavamo stanje biogospodarstva in spodbujamo inovativna partnerstva za razvoj biogospodarstva v Sloveniji. GZS - ZKŽP kot projektna partnerica sodeluje kot predstavnica kmetijskih in živilskih podjetji pri posredovanju podatkov o dosedanjih dobrih praksah s področja krožnega gospodarstva ter za pripravo scenarijev povezovanja med gospodarskimi subjekti v skladu z načeli krožnega gospodarstva biogospodarstva.

Hrana ni odpadek

HRANA NI ODPADEK

V sklopu projekta Hrana ni odpadek smo bili zadolženi za pripravo celotne grafične podobe, za objave na socialnih medijih in za pripravo končnih priporočil za zmanjšanje izgub in odpadne hrane.

Novembra 2022 je potekala zaključna konferenca projekta, na kateri smo govorili o aktivnostih in rezultatih projekta, Strategiji za manj izgub in odpadne hrane v verigi preskrbe s hrano: "Spoštujmo hrano, spoštujmo planet" ter si ogledali presečne trajnostne prakse v Evropski uniji. Potekala je tudi moderirana razprava s člani projektne skupine in razstava tematskih posterjev na temo odpadne hrane ter tržnica idej za predstavitev lastnih načinov reševanja problematike odpadne hrane ali sorodnih trajnostnih praks.

CRP PROJEKT ANALIZE PRIDELAVE IN TRŽENJA PROIZVODOV SHEM KAKOVOSTI

Aktivnosti na področju projekta CRP na temo Analize pridelave in trženja proizvodov shem kakovosti, ki so ga soizvajali še Fakulteta za ekonomijo in informatiko Univerze v Novem mestu, Univerza v Ljubljani in Inštitut za nutricionistiko so bile usmerjene predvsem izvedbo intervjujev za različne ciljne skupine in pripravo priporočil. Izvedli smo poglobljene intervjuje z izbranimi kmetijskimi in živilskimi podjetji ter trgovskimi podjetji. Zbrane podatke smo analizirali in pripravili poročilo ter desiminirali rezultate pristojnemu ministrstvu in širši javnosti.

CRP projekt je imel namen oblikovati usmeritve za pripravo celovitih strateških načrtov promocije shem kakovosti in vključevanja proizvajalcev v skupine proizvajalcev ter raziskati obnašanje potrošnikov pri nakupu živilskih proizvodov iz shem kakovosti (EKO, IK, ZGO, ZOP, ZTP, VK). V okviru projekta so se izvedle študije stanja, ciljev, vrzeli, pričakovanj in vizije dobaviteljev surovin, proizvajalcev živilskih proizvodov in trgovine glede shem kakovosti. GZS – ZKŽP je projekt uspešno zaključila.

Gospodarska
zbornica
Slovenije
Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DOBER TEK
Slovenija
Nacionalni program o prehrani in izbiri
odgovorni za obdobje 2019-2025

Gospodarska
zbornica
Slovenije
Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DOBER TEK
Slovenija
Nacionalni program o prehrani in izbiri
odgovorni za obdobje 2019-2025

VEČ
UGODNEJŠIH
ŽIVIL V JAVNIH ZAVODIH

ODLOČI SE ZA

Konec leta 2022 se je zaključil program Odloči se za, ki ga je sofinanciralo Ministrstvo za zdravje. Program je bil namenjen informiranju in obveščanju potrošnikov ter strokovne javnosti o aktivnostih živilske industrije na področju razvoja živil izboljšane hranilne sestave ter aktualni ponudbi živil izboljšane in ugodnejše hranilne sestave. V času trajanja programa je na Facebook strani Zaveza odgovornosti in na LinkedIn strani GZS - Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij potekala spletna kampanja za večjo ozaveščenost potrošnikov o pomenu uživanja živil izboljšane hranilne sestave.

Z namenom, da potrošnike seznanimo z aktualno ponudbo živil izboljšane hranilne sestave, je bila zanje tri leta zapored pripravljena publikacija Odloči se za živila izboljšane hranilne sestave. Številke so pokazale, da smo v času trajanja programa z aktivnostmi spletne kampanje dosegli 242.958 potrošnikov.

*Več na: spletni strani GZS-ZKŽP,
LinkedIn stran GZS-ZKŽP in
strani Facebook Zaveza odgovornosti*

VEČ UGODNEJŠIH

Konec leta 2022 so se zaključile aktivnosti programa Več ugodnejših, sofinanciranega s strani Ministrstva za zdravje. V okviru aktivnosti programa je potekala nadgradnja aplikacije Katalog živil za javno naročanje z aktualno ponudbo živil izboljšane hranilne sestave na način, da so bila tovrstna živila v aplikaciji dodatno označena.

Poleg tega pa je z izvedbo različnih dogodkov potekalo informiranje in ozaveščanje predstavnikov javnih zavodov z aktualno ponudbo živil izboljšane hranilne sestave. Na dogodkih je potekala tudi degustacija živil izboljšane hranilne sestave, ki so predstavljena v publikaciji Odloči se za živila izboljšane hranilne sestave.

Več na: spletni strani GZS-ZKŽP

KOC HRANA

Največji delež aktivnosti na projektu KOC HRANA 2 je potekal na področju usposabljanj. Organizirali smo ponovno Akademijo za embalažo, ki prihaja v stik z živilo. Potekala je zaključna konferenca KOC HRANA 2 in KOC MAT. Glavne teme dogodka so bile digitalizacija, procesi in uvajanje sprememb. Dogodka se je udeležilo 50 udeležencev. Izveden je bil tudi zaključni dogodek projektov v skupni organizaciji KOC HRANA 2 in KOC MAT 2.0. Glavne teme dogodka so bile digitalizacija, (agilne) spremembe in kadri. Predstavljeni so bili tudi rezultati obeh projektov ter primeri dobre prakse načrtovanja uvajanja digitalizacije in vitke proizvodnje iz podjetij. V sodelovanju s SRIP HRANA je začel z delom Odbor za razvoj človeških virov. V njem sodelujejo kadroviki iz agroživilskih podjetij in obravnavajo zdajšnje ter prihajajoče izzive, s katerimi se podjetja srečujejo oziroma se bodo srečevala.

SRIP HRANA

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

SRIP HRANA

V spomladanskih mesecih smo v okviru partnerstva SRIP HRANA izvedli 5 regijskih srečanj, katerih cilj je bil okrečiti sodelovanje in izmenjavo mnenj članov. Izvedli smo številne aktivnosti v okviru verig vrednosti, med drugim tudi tri konference posameznih verig vrednosti, v okviru katerih smo se posvetili glavnim izzivom posameznih sektorjev: sadjarsko-zelenjadarsko konferenco, mlekarsko konferenco ter žitno konferenco.

V okviru pivovarske verige vrednosti smo v sodelovanju z Inštitutom za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije že drugo leto zapovrstjo izvedli senzorično ocenjevanje piva in podelili priznanja »Pivo odlične kakovosti 2022«.

Na področju kadrov deluje Odbor za razvoj človeških virov. V okviru Intervizijskih skupin za kadrovice in razvojnike pa usposabljamo zaposlene na področju mehkih veščin.

Aktivni smo na področjih razvojne, sektorske in trženjske internacionalizacije, pri čemer v letu 2022 velja izpostaviti delegacijo agroživilcev na svetovno razstavo EXPO Dubai in sejem GULFOOD. Za podporo digitalni preobrazbi agroživilstva v sodelovanju z deležniki seznanjamo članke z novimi tehnologijami, dobrimi praksami, podpornimi ukrepi in možnostmi povezovanja.

Junija je potekala ustanovna seja Nacionalnega stičišča za senzorične raziskave živil SRIP HRANA, ki predstavlja pomemben doprinos k razvoju in večji prepoznavnosti ter inovativnosti slovenskega agroživilstva.

Na sejmu AGRA v Gornji Radgoni je potekalo že tradicionalno srečanje partnerjev SRIP HRANA. Pol desetletja uspešnih aktivnosti v okviru SRIP HRANA pa smo obeležili tudi s publikacijo z naslovom »Skupaj z znanjem za prihodnost«.

Več na: spletni strani www.gzs.si/srip-hrana/

Evropski projekti

WholeEUGrain (Grant agreement 874482) has received funding from the European Union's 3rd Health Programme.

WHOLEUGRAIN

V oktobru se je z zaključno konferenco zaključil evropski projekt WholeEUGrain. Glavni namen projekta je bil prenesti dobro prakso Danske za ustanovitev partnerstva za polnozrnatne izdelke na države vključene v projekt ter s tem povečati ozaveščenost potrošnikov o pomenu uživanja polnozrnatih izdelkov.

V okviru aktivnosti projekta so bili izvedeni različni dogodki (spomladanska in poletna šola projekta, študijski obisk na Danskem) ter pripravljena različna orodja (vodnik po korakih, zbirka orodij za ustanovitev partnerstev) kot podpora državam pri ustanovitvi nacionalnih ali lokalnih partnerstev za polnozrnatne izdelke.

Primeru dobre prakse Danske je sledila tudi Slovenija, ki je v letu 2022 ustanovila nacionalno partnerstvo za polnozrnatne izdelke.

*Več na: spletni strani [WholeEUGrain](#),
LinkedIn strani [WholeEUGrain](#) in
Facebook strani [WholeEUGrain](#)*

DAINME-SME

Cilji projekta so razvoj in uporaba novih sistemov za sušenje sirotke z manjšo uporabo energije ter razvoj novih proteinskih frakcij iz sirotke za izdelke z višjo dodano vrednostjo. Nove tehnologije za predelavo sirotke, ki se razvijajo v okviru DAINME-SME projekta, so bolj trajnostne in prilagojene manjšim proizvajalcem, zato bodo spodbujale prehod mediteranskega mlekarkega sektorja v krožno gospodarstvo. Sušenje mleka in mlečnih stranskih proizvodov spada med energetsko zelo potratne procese, tehnologija pulznega zgorevanja (Pulse Combustion Drying) pa lahko zmanjša porabo energije za okrog 20 %. Ob optimizaciji te tehnologije je bila izvedena primerjalna študija za sušenje mleka in sirotke v primerjavi s klasičnimi metodami. Eksperimentalni in znanstveni cilji projekta se nanašajo tudi na pridobivanje koncentrata sirotkinih beljakovin, obogatenga z α -laktalbuminom, tako iz sirotke iz kravjega kot tudi iz kozjega in ovčjega mleka. Poleg tega so bili razviti novi sveži mlečni izdelki na osnovi koncentratov ali izolatov sirotkinih beljakovin. Fermentirani napitki z različnimi rastlinskimi sestavinami bodo po testiranjih ocenjeni tudi s potrošniškimi raziskavami.

Več na: spletni strani www.dainme-sme.eu

Sofinancirano s programom Evropske unije: COSME

ENTRECOMPFOOD

V okviru projekta EntreCompFood smo oblikovali nove načine poučevanja in metode za spodbujanje podjetniškega razmišljanja za mlade in tiste, ki se vključujejo v vseživljenjsko učenje.

Z uporabo EntreComp okvirja za razvoj podjetniških kompetenc želimo privabiti mlade v živilskopredelovalno industrijo. Ključne kompetence, ki jih je potrebno dodatno spodbujati so ustvarjalnost, vizija, etično in trajnostno razmišljanje, motiviranost in vztrajnost, vključevanje virov, sodelovanje in izkustveno učenje. Med projektom se je ustvarila močna evropska mreža deležnikov s skupno izobraževalno prakso za razvoj podjetniških znanj in veščin.

*Več na: spletni strani www.gzs.si/entrecompfood,
na spletni strani [EntreCompFood](#) in na
[Twitter](#) ali [LinkedIn](#) ali [YouTube](#).*

FIELDS

Projekt je namenjen zagotavljanju strategije in usposabljanj na področju inovacij s posebnim poudarkom na trajnosti, digitalizaciji ter biogospodarstvu v kmetijstvu in gozdarstvu.

Glavni cilji so: prepoznavanje globalnih trendov in pomanjkanja kompetenc, zagotavljanje učnih gradiv za študente, kmete in svetovalce ter usposabljanje za implementacijo strategij in prenos kompetenc s področja inovacij, trajnosti ter biogospodarstva v kmetijstvu in gozdarstvu med državami EU.

Pričakovani učinki so usmerjeni v povečanje usposobljenosti učiteljev, svetovalcev, študentov, kmetov ter podjetnikov s področja digitalizacije, trajnosti in biogospodarstva preko specifičnih programov usposabljanja, ki bodo razviti v okviru projekta. Pomemben del aktivnosti pa predstavlja tudi komunikacija in širjenje rezultatov projekta širši javnosti. GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij je skupaj s 30 partnerji iz 12 evropskih držav pristopila k izvedbi projekta FIELDS v letu 2020, ki bo trajal 4 leta, vodilni partner pa je Univerza v Torinu.

Več na: spletni strani
www.erasmus-fields.eu/domov/?lang=sl

FEEDTHEMIND

Projekt, ki naslavlja pomanjkanje znanj in veščin študentov na področju razvoja novih živilskih izdelkov, se je po treh letih uspešnega izvajanja v letu 2022 zaključil. V okviru projekta je bila izdelana digitalna platforma s štirimi izobraževalnimi moduli (inovativnost, oblikovanje poslovnega modela, načela eko-dizajna ter projektno upravljanje), ki bodo opolnomočili študente pri razvoju novih živilskih izdelkov.

V okviru projekta je nastala tudi mednarodna ekipa študentov, ki prihajajo s partnerskih fakultet in je s pomočjo digitalne izobraževalne platforme ter mentorstva vključenih profesorjev pretežno z delom na daljavo razvila nov živilski izdelek REFRESH. Študenti so izdelek predstavili na nacionalnem tekmovanju Ecotrophelia v Grčiji ter na evropskem tekmovanju Ecotrophelia Europe.

Več na: spletni strani www.feedthemind.ecotrophelia.org

DIGIFOODEDU

Projekt, ki se je pričel aprila 2021, je nastal na podlagi izzivov, s katerimi so se visokošolske izobraževalne ustanove soočale v času poučevanja na daljavo med COVID-19. Projekt se osredotoča na pomanjkanje kompetenc digitalizacije. V okviru projekta smo izvedli nabor različnih metod, ki so jih za poučevanje na daljavo med pandemijo COVID-19 uporabljale partnerske izobraževalne ustanove, zbrali in analizirali izkušnje različnih partnerjev ter na podlagi zbranih in analiziranih podatkov pripravili vodnik najboljših praks za izboljšanje izobraževanja v digitalni dobi.

Več na: spletni strani www.digifoodedu.ecotrophelia.org

QUALIFY

Namen projekta Qualify je povečanje konkurenčnosti malih in srednje velikih podjetij v agroživilskem sektorju z naslavljanjem izzivov, kot so izboljšanje kakovosti proizvodnih procesov, boj proti potvorbam in promocija avtentičnosti proizvodov.

V letu 2022 smo imeli projektna sestanka v Estoniji in Bolgariji. Glavni del aktivnosti je bil vezan na pripravo akcijskega načrta, ki ga bomo implementirali do sredine leta 2023. V akcijskem načrtu so opredeljene naslednje aktivnosti:

- organizacija seminarja na temo varnosti živil in potvorb živil,
- ponovno zbiranje analiz na potvorbe živil, ki jih izvaja slovenske izobraževalno-raziskovalne institucije in organizacija seminarja na to temo,
- organizacija delavnice na temo upravljanja tveganj na podlagi ocene ranljivosti,
- 3 obiski izobraževalno-raziskovalnih institucij,
- 3 novice s področja potvorb živil.

Več na: spletni strani
www.projects2014-2020.interregeurope.eu/qualify

JA BEST-REMAP

Namen projekta JA-Best-Remap, ki ga vodi Nacionalni inštitut za javno zdravje, je, da se pilotna verzija Kataloga živil za javno naročanje preizkusi tudi v sodelujočih državah. S projektom smo začeli leta 2021, v njem pa sodelujejo Avstrija, Bosna in Hercegovina, Republika srbska, Danska, Finska, Grčija, Madžarska in Poljska. Projektni partnerji so poiskali deležnike (ponudnike in javne zavode), s katerimi bodo sodelovali med projektom. Leta 2022 so države pričele z uporabo Kataloga živil za javno naročanje.

Najprej so opravile analizo trga (v sodelovanju s ponudniki) in v aplikacijo vključile tipe izdelkov, ki so na voljo v njihovi državi. Nato so, v sodelovanju z izbranimi javnimi zavodi iz teh tipov izdelkov pripravile predračun za izvedbo pilotnega javnega naročila. To pomeni, da so predračun poslale ponudnikov, ki imajo čas do 31. marca 2023 izpolniti te predračune z informacijami o svojih izdelkih in jih vrniti partnerjem. Namen naloge je testiranje Kataloga živil za javno naročanje na konkretnih primerih iz vsake partnerske države in pripraviti povzetek ugotovitev.

V okviru projekta smo lani organizirali tri-dnevno delavnico za projektne partnerje iz sodelujočih evropskih držav, na kateri smo predstavili evropsko in slovensko zako-

nodajo na področju javnih naročil živil in se seznanili z urejenostjo javnega naročanja živil v njihovih državah. Partnerji so se spoznali z aplikacijo Katalog živil za javno naročanje in imeli nalogo sestaviti predračun po katalogu. Ogladali so si tudi praktičen primer uporabe kataloga v kranjskih vrtcih.

Več na: spletni strani www.bestremap.eu

REGATRACE

Cilj projekta REGATRACE je bil ustvariti učinkovit sistem, ki temelji na izdajanju in trgovanju z garancijami o poreklu biometana in obnovljivih plinov. S projektom smo želeli prispevati k uveljavitvi evropskega skupnega trga z biometanom. Stabilen, zanesljiv in skupen trg biometana in drugih obnovljivih plinov v Evropi lahko pomaga doseči politične cilje Evropske unije. Sektor proizvodnje biometana ima velik potencial, do leta 2030 naj bi v EU proizvedel 35 milijard kubičnih metrov trajnostnega biometana, trenutno pa povečal proizvodnjo za 3,5 milijarde kubičnih metrov. S tem bi se nadomestilo 20 % sedanjega uvoza plina iz Rusije. Povečanje proizvodnje biometana je tudi priložnost za zmanjšanje količine odpadkov, povečanje prehranske varnosti in podpira prehod na trajnostne in okolju prijazne krožne prakse na kmetijah.

Več na: spletni strani www.regatrace.eu

ICCEE

Projekt ICCEE (Izboljšanje energetske učinkovitosti hladne verige) je malim in srednje velikim podjetjem v hladnih verigah sektorja hrane in pijač omogočil izvajanje ukrepov za energetske učinkovitost po izvedbi energetskih pregledov oskrbne verige. Hlajenje hrane med prevozom, predelavo in skladiščenjem je namreč velik porabnik energije v dobavni verigi, hladilni obrati pa imajo pogosto zadržke pri uporabi novih tehnologij, saj so povezani z velikimi investicijami. Projektna skupina je s kombinacijo informacijskih in izobraževalnih programov sodelovala s hladilnimi obrati in jim pomagala pri sprejemanju odločitev glede tehnološke opreme in pri določitvi stroškovno učinkovitih možnosti za njihova podjetja. Aktivnosti so vključevale analitično orodje za energetske učinkovitost in program za krepitev kompetenc osebja ter ustreznih deležnikov za spremembo energetske kulture sektorja. Projekt se je uspešno zaključil. Rezultati projekta pa so osnova za nadaljnje oblikovanje sektorskih politik.

Več na: spletni strani www.iccee.eu

PREMIERE

Priprava projektov z več akterji na soustvarjalni način (Preparing multi-actor projects in a co-creative way).

Namen projekta je prispevati k oblikovanju projektnih partnerstev, ki bodo kar najbolje izkoristili komplementarno znanje vseh vključenih partnerjev pri pisanju projektnih predlogov, projektnih aktivnosti in drugod, zlasti z izboljšanjem povezave med projekti z več akterji iz programa Obzorje Evropa in operativnimi skupinami evropskega partnerstva za inovacije.

Projekt bo podpiral izvajanje inovativnega upravljanja in celostnega odločanja v politiki za zeleni prehod. V okviru projekta PREMIERE bodo razvita interaktivna orodja in gradiva za lažje povezovanje akterjev s ciljem učinkovitejšega prenosa znanja v sektorju, krepitev sistema prenosa znanja (AKIS) in uspešne prijave na projekte. V projekt PREMIERE je vključenih 14 partnerjev iz 12 evropskih držav. Pristop z več akterji je obetaven instrument za pospešitev inovacij v sektorju zlasti na področju iskanja inovativnih rešitev v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželju v luči sprejetih strategije Evropske unije in zelenega dogovora.

*Več na spletni strani:
www.cordis.europa.eu/project/id/101086531*

Sofinancirano s programom
Evropske unije: Grant
Agreement No 101083961

SWEET

V novembru 2018 je bil lansiran projekt SWEET («Sweeteners and sweetness enhancers: Impact on health, obesity, safety and sustainability»), ki je sofinanciran s strani Evropske komisije v okviru programa Obzorje 2020. Projekt se osredotoča na sladila in sicer na prepoznavanje ovir pri uporabi sladil in ojačevalcev sladkosti ter preučevanje dejavnikov tveganja in koristi uporabe le-teh. Pri tem so obravnavani vidiki zdravja, debelosti, varnosti ter trajnosti. Gre za 5-letni projekt, kjer so v raziskave vključeni potrošniki, bolniki, zdravstveni delavci, raziskovalci in vladni predstavniki. Pri tem sodeluje 29 partnerjev, ki prihajajo iz 7 držav (Belgija, Francija, Italija, Nemčija, Nizozemska, Španija, Velika Britanija).

GZS-ZKŽP je preko konzorcija SPES GEIE zadolžena za izvedbo aktivnosti, ki so vezane na šesti delovni paket - komunikacija vsebin in kasneje rezultatov projekta, kjer so glavna ciljna skupina živilskopredelovalna podjetja ter splošna in strokovna javnost.

Več na: spletni strani www.sweetproject.eu

I - RESTART

Cilj projekta I-RESTART je prekvalificirati in izpopolniti delovno silo v agroživilskem in veterinarskem sektorju, prekvalificirati zaposlene, ki zapuščajo težko industrijo, da bi jih zaposlili v agroživilskem sektorju, ter vključiti študente, ki želijo vstopiti na trg dela v agroživilstvu, da izboljšajo svoja digitalna znanja in posledično olajšati zeleni prehod. Da bi dosegli zgoraj omenjene cilje, bo I-RESTART olajšal medsektorske in medgeneracijske prenose spretnosti in znanj s sprejetjem inovativne metodologije dodatnih kvalifikacij in učnih izkušenj na delovnem mestu, ki bodo zagotavljale vključujoča in privlačna delovna mesta. Projekt, ki dopolnjuje FIELDS v kmetijstvu in gozdarstvu, bo zagotovil orodja za spopadanje s prihodnjimi izzivi.

Konzorcij 29 partnerjev iz 11 držav bo identificiral potrebne kompetence in vrzeli, ustvaril poklicne profile, podrobne učne načrte, oblikoval evropske strategije in načrte 10 držav, ki bodo odražali potrebe države, hkrati pa ohranili standarde kakovosti EU za obravnavo mobilnosti učencev po Evropi. Vzpostavljena bo močna povezava s pobudo Pakta za znanja in spretnosti.

LIKE A PRO

Projekt Like a Pro se je pričel decembra 2022 in bo v štirih letih izvajanja celostno obravnaval tematiko alternativnih virov beljakovin. Cilj projekta je v prehrano vključiti alternativne vire beljakovin, jih narediti dostopne in sprejemljive vsem skupinam prebivalstva širom Evrope. S tem namenom v projektu sodelujejo predstavniki celotne vrednostne verige alternativnih proteinov. V okviru projekta bo tako razvitih 16 novih živilskih izdelkov iz 7 novih alternativnih virov beljakovin.

Več na: spletni strani www.like-a-pro.eu

PLAN'EAT

PLAN'EAT je aplikativni raziskovalni projekt, katerega namen je bolje razumeti vpliv okoljskih, družbenih, kulturnih in individualnih dejavnikov na potrošnikovo izbiro živil ter sooblikovati ukrepe za učinkovito preobrazbo trendov v prehrani. Cilj projekta je spodbuditi prehod k zdravemu in trajnostnemu načinu prehranjevanja. Projekt se je pričel septembra 2022 in bo trajal štiri leta.

Več na spletni strani: www.planeat-project.eu

HIGHFIVE

Spodbujanje dvojnega prehoda agroživilstva z medregijskimi naložbami v inovacije na področju digitalnih rešitev živilsko predelovalne industrije je osrednji cilj konzorcijskih partnerjev iz 9 evropskih držav, ki sodelujejo v projektu HIGHFIVE. Triletni projekt, ki se je pričel decembra 2022, bo podpiral konkretne investicije industrijskih partnerjev ter vključeval dva razpisa za inovacijske projekte.

Podpora je namenjena malim in srednje velikim podjetjem, ki so ponudniki živil, tehnološke opreme ali digitalnih rešitev. Poleg sofinanciranja bodo na voljo tudi podperne aktivnosti za spodbujanje uporabe novih digitalnih tehnologij živilsko predelovalne industrije.

CIRC AGRO

Krožne tehnološke zasnove in poslovni modeli v slovenskem kmetijstvu (Circ Agro)

Cilj projekta je razviti krožne systemske rešitve za ponovljive in razširljive krožne poslovne modele, ki dodajajo vrednost stranskim tokovom in stranskim proizvodom primarne kmetijske proizvodnje. Rezultati (prototipi izdelkov, tehnološki koncepti, zasnove poslovnih modelov, predlogi političnega okvira) bodo ustrezali specifičnim potrebam in razmeram slovenskega kmetijstva ter bodo v korist kmetom, drugim udeležencem verige vrednosti in družbe. Partnerji projekta so Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Fakulteta za tehnologijo polimerov, Kemijski inštitut, Inštitut za celulozo in papir, Gospodarska zbornica Slovenije.

Več na spletni strani: www.linkedin.com/in/circagro

Strateško komuniciranje

Strateško komuniciranje je v letu 2022 postalo ključno orodje za širjenje prepoznavnosti in informiranje različnih javnosti. Aktivnosti so del leta potekale v sodelovanju z zunanjo agencijo. Oblikovali smo ekipo sodelavcev, ki je zadolžena za komuniciranje.

V letu 2022 smo imeli preko 1000 objav v različnih tiskanih, avdiovizualnih in spletnih medijih. Prisotni smo z rednimi objavami v Glasu Gospodarstva, reviji ESG. Za člane smo tedensko izdajali Ogljedalo tedna, Pregled kmetijskih trgov in politik, ter druge periodične publikacije RASFF, Zakonodaja, Kadrovski novičnik, novičnik SRIP HRANA in druge. Krepimo svojo pojavnost na linkedinu in facebooku, ter sprotno posodabljammo našo spletno stran. Izdali smo štiri publikacije za člane Letno poročilo 2021, Poslovanje kmetijskih in živilskih podjetij v Sloveniji v letu 2021, Analizo poslovanja kmetijskih in živilskih podjetij po regijah in Skupaj z znanjem za prihodnost SRIP Hrana 2017 - 2022.

Izvedli smo novinarske konference na temo problematike visokih cen energentov, perečih vprašanj agroživilskega sektorja, mednarodnega dneva piva, podpisu memoranduma za polnozrnat izdelke in dogodka Po Primorsko. Medijem smo posredovali 20 sporočil za medije na različne aktualne vsebine in poročali z naših dogodkov, s čemer smo krepili našo prepoznavnost in predstavljali stališča naših članov. Sprotno smo se odzivali na aktualna dogajanja s strokovnih področij in sodelovali z vsemi mediji v različnih oddajah, intervjujih, izjavah in drugih dogodkih.

Okrepile so se tudi aktivnosti internega komuniciranja v okviru krovne GZS ter usposabljanja sodelavcev na področju komuniciranja z različnimi javnostmi in priprave medijskih vsebin.

ZKŽP na družbenih omrežjih

GZS- ZKŽP je aktiven na družbenih omrežjih Facebook in LinkedIn. Na Facebooku, kjer upravljamo en glaven profil in več projektnih, imamo trenutno na profilu zbornice 1.070 sledilcev. Organski doseg objav na FB profilu je v letu 2022 štel nekaj več kot 32.000 oseb, klikov na objave pa smo našli skoraj 2.400. Izpostaviti velja projekt Ecotrophelia Slovenija, ki je na družbenih omrežjih v svet ponesel nove inovativne produkte, ki se bodo nekoč morda znašli na prodajnih policah. Na zbornici skrbimo tudi, da smo prisotni v poslovnih spletnih krogih s pomočjo LinkedIn omrežja GZS-ZKŽP. Trenutno nas spremlja 1.259 sledilcev, naših 131 objav v letu 2022 pa je doseglo skoraj 122.000 ljudi.

INFORMIRANJE

Novinarske konference: **4**
Nastopanja, mediji: **11**
Objave v medijih: **1.006**

f Facebook

Število sledilcev: **1.070**
Število všečkov in delitev: **1.017**
Število klikov na objave: **2.374**
Doseg objav: **32.075**
Število objav: **58**

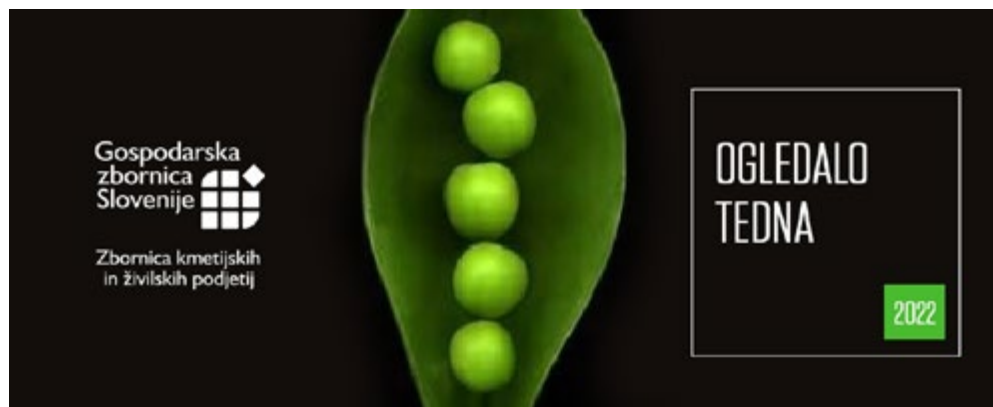
in LinkedIn

Število sledilcev: **1.259**
Število všečkov in delitev: **2.867**
Doseg objav: **121.820**
Število objav: **131**

Informiranje članov

Pregled kmetijskih trgov in politik **42**
Obvestila o javnih naročilih **2**
Ogljedalo tedna **35**
RASFF **4**
Zakonodaja **12**

E-novice

OGLEDALO TEDNA

Tednik GZS-ZKŽP, kjer zrcalimo najpomembnejše dogodke, sestanke in dosežke. Gre za poročilo našega dela preteklega tedna in napoved najpomembnejših prihajajočih aktivnosti.

RASFF

Publikacija, ki povzema vse notifikacije neustreznih in/ali oporečnih živil in krme na evropskem trgu in se nanašajo na umike/odpoklice živil in krme, na zavrnitve živil in krme na mejah in na incidente z živilom in krmo v posameznih državah članicah EU.

PREGLED KMETIJSKIH TRGOV IN POLITIK

Nabor aktualnih novic iz Bruslja na področju globalnih kmetijskih trgov in politik, ki ga naši člani prejemajo enkrat tedensko.

ZAKONODAJA

Mesečna publikacija, ki omogoča članom GZS-ZKŽP aktualen pregled novosti in sprememb. Zajema pregled pravilnikov in zakonov iz slovenskega uradnega lista, v drugem delu pa tudi vse nove predpise iz evropskega uradnega lista, ki se nanašajo na področje kmetijstva in živilstva.

MEDNARODNE NOVICE

Novice s področja mednarodnega poslovanja zajemajo domače in tuje poslovne dogodke (mreženja, delegacije, dogodke za iskanje tujih partnerjev) v okviru naših sektorjev, najpomembnejše sejme in ostale novice s tujih trgov.

ZAVEZNIK

Interno glasilo, ki prinaša pregled aktivnosti in novosti implementacije projekta Zaveza odgovornosti. Zaveznik izhaja 3-4-krat letno. Prejemajo ga tako člani GZS-ZKŽP kot predstavniki strokovnih, vladnih in nevladnih organizacij.

OBJAVE NA PORTALU JAVNIH NAROČIL

Za naše člane tedensko pripravljamo pregled odprtih razpisov za živila na portalu Ministrstva za javno upravo, na katere se ponudniki lahko prijavijo s svojimi izdelki.

KADROVSKE NOVIČKE

Mesečnik izhaja vsako tretjo sredo in predstavnike podjetij, ki srbijo za razvoj kadrov, obvešča o dobrih praksah in ostalih zanimivostih s področja kadrovanja.

Letno poročilo GZS – Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij za leto 2022

Izdala: Gospodarska zbornica Slovenije – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, Dimičeva 13, Ljubljana

Zanjo: dr. Tatjana Zagorc, direktorica

Odgovorna urednica: mag. Anita Jakuš

Oblikovanje: Sara Mužar

Naslovna fotografija: Freepik.com

Tisk: Present, d. o. o.

Leto izdaje: 2023

Brezplačni izvod, ni za prodajo

Naklada: 400 izvodov

ISSN 2820-6681

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE –
Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
01 5898 000, www.gzs.si/zkzp
Ljubljana, 2023